

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALM KATOLIKUS HETILAP.
MÉGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN 16 OLDAL TERJEDELEMMELEL.

Előfizetési ára:
Egész évre 1.80
Fél évre —.95
Negyed évre —.50
Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztik
LEPSÉNYI MIKLÓS
és
NÉMETH GELLÉRT.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Práter-utca 44.
Egy petitsor hirdetés ára 10 krajcár.

A három király Jézus előtt.

Békeség földön az embernek.

Gondolataim két ezer év előtti korban kalandoznak. Magam előtt látom a rég mult idők államait, társadalmát, népeit. Látom, amint az emberek nagyobb része *dicsőség* után lohol, a mint egy birodalom hir- és kincszomjas császárjai két világrészt összekalandoznak, hogy maguknak *dicsőséget* szerezzenek. S hallom, amint a kisebbség a *béke* után sir, az igazság uralmának, a szabadítónak eljöveteleért fohász-kodik. Föltűnik előttem a régmult kornak képe teljes valóságában. Látom, amint az állam szab vallást a népének és terjeszti a bálványozást; látom a jogtól megfosztott milliók nyomorúságát és a zsarnokok szüntelen dözsölését; látom a bölcsék elnyomását és az üres, durva, tudatlan erőszakoskodók uralkodását; látom a vásárt, melyen legolcsóbb árucikk a meggyőződés, a jellem, a becsület és látom az egész társadalmat *bűnbe* vagy *nyomorba* merülve.

Undorral eltelve amazok és szánalommal emezek iránt akarom gondolataimat a vigasztalan képről elterelni, mikor hirtelen mennyei édességű énekhangok ütök meg a fülemet s szinte elragadtatásban hallgatom a gyönyörűséges dallam szövegét: „*Dicsőség a magasságban Istennek és békeség a földön a jóakarátu embereknek!*“ És megemlékezem Isten ígéretéről, a próféták jóvendőléseiről. Világosság támad elmemben, melegség ömlik el szivemben arra a gondolatra, hogy érkezett a szabadító, amazoknak réme, emezeknek reménye.

Ugy van! Isten elküldötte a Megváltót, az isteni keresztény vallás eszméinek megtestesítőjét, a zsarnokok felelőjét és az elnyomottak folszabadítóát, a bűnbe merültek biráját és a nyomorba döntöttek segédelmét.

Az édes dallam már rég elhangzott s az én lelkem még mindig utána duruzsolgatja: „*Dicsőség a magasságban Istennek!*“

Gondolataim mohón keresik a szabadító születéshelyét, hogy lelkem imádatl boruljon le bölcsője előtt a porba és szivem a szeretet és hála érzelmeit öntse lábai elé.

És ime, hol kell őt megtalálniok! Egy faluvégi istállóban, a lehető legnagyobb szegénység között. A királyi vérből eredt szülők gyermeke, a mindenek alkotójának egyszülött fia egy istállóban, barmok jászolában fekszik!

Mily szomorú kezdete az életnek! Vajjon milyen lesz a folytatása és milyen a vége?

Oh, végtől-végig egyforma. Nem is egyforma, hanem mindig borzasztóbb!

Az Isten egyszülött fiának gyermeksége küzdés közt telik el; a tudatlanok tanítója, betegek gyógyítója, holtak föltámasztója naponkint

rágalmaztatásnak, üldözésnek van kitéve; a világ megváltóját tanítványa árulja el s még a legközelebbivalói is megtagadják és a keresztfán, a legesúfosabb halállal, a legiszonyúbb szenvedések között végzi be életét.

Szivemet keserűség epéje önti el s szeretnék az egész világgal pörbe szállni. Igen, vádolni szeretném az egész emberiséget, hogy méltatlan volt a szabadítóra és égbe kiáltó hálátlanságot követett el ellene.

Utálattal fordulok el a kortól és a jelen időkre gondolok.

Milyen más volna most a sorsa egy szabadítónak, ha szükség volna rá és eljönne!

De hát nem volna rá szükség?

Oh igen! Hiszen a mai idők, a mostani viszonyok teljesen megfelelők azoknak, melyek közt az emberiség közvetlen a világ megváltójának eljövetele előtt élt. Most is az állam szab vallást és terjeszt bálványozást; most is dözsölnek a zsarnokok és nyomorognak a jogtalan milliók; most is hátraszorúlnak a bölcsék és előtérbe nyomulnak a tudatlan erőszakoskodók; most is áll a vásár szüntelen, melyen potom áron vesztegetik a meggyőződést, a jellemet, a becsületet; most is bűnbe és nyomorba van süllyedve az emberiség; a többség most is dicsőség és uralom után lohol, a kisebbség pedig béke és nyugalom után epekedik.

Szabadítóra tehát okvetlen szükség volna most is.

De hát nem jött-e el már?

Amint keresem és kutatom a szabadítót: *a néppárton* akad meg tekintetem.

Valóban, csak *ez* lehet a mai kor szabadítója.

Nézem eredetét és látom, hogy szintén királyi nemzetségből valóktól származott, mert hiszen a keresztények mindnyájan „*királyi nemzetségből valók*“, mint az apostol mondja. Szintén oly szegényes körülmények közt született. Születése rémülettel töltötte el a Heródeseket és örömmel a pásztorokat, a szegény embereket. Szembeszállott a hatalmasokkal, nem kereste a nagyurak kegyét és pártolását, csak a szegényeket hívta, hogy rajtuk segítsen. A hatalmasoknak bátran szemükbe mondta, hogy a szegénynek testvérei és nem urai. Tanította, hogy a legszegényebb ember egyenrangú teremtmény a legelőkelőbbel. Hogy a gazdag csak sáfára a vagyonnak és ha megvallja a hitet, semmivel se szerez vele több érdemet, mintha egy koldus megvallja, sőt kevesebbet, mert emez talán hitvallása miatt elveszíti az alamizsnát, vagy a szolgálatát és a kenyerét. *Ezt* a szabadítót is üldözik, legközelebbivalói megtagadják.

Nagy tehát a hasonlatosság *azon* szaba-

ditó sorsa között, akit az Isten két ezer év előtt küldött és azé között, amely most fírad közöttünk.

Nagy eddig.

Hogy milyen lesz ezután, azt csak a jó Isten tudja.

Azon isteni szabadítót összes tanítványai elhagyták, az egy János kivételével: *fejük háromszor megtagadta őt, de később keservesen megsiratta eltántorodását.*

Vajjon így lesz-e most is? . . .

Nem merem kutatni, csak bátorítom magamat, hogy igen, így lesz. Az isteni bölcsesség akarta, hogy így legyen. Meg akarta mutatni, hogy mindnyájan, még a fő is megtagadhatja az eszmét, de az azért el nem bukhatik.

Igen, az események között nagy a hasonlóság. Még a dallam is ugyanaz, mely éppen fülembe csendül: *„Dicsőség a magasságban Istennek és békeség a földön a jóakaratu embereknek!”*

Dicsőség Istennek . . .

Hallod-e az angyal szavát, ember! aki *dicsőség* után töröd magadat, ki lihegve törsz kitüntetések, dicsérek, népszerűség után. Hallod-e, hogy egyedül Istent illeti a dicsőség? Őt akarod-e tehát meglopni, mikor dicsőséget hajhászol önmagad számára?

Mondotta-e valaha mennyei szózat, hogy Istenen kívül mást is illethet dicsőség? Nem azt mondotta-e inkább még az Isten Fia is, hogy a maga dicsőségét nem keresi, mert az ugyis semmi, hanem keresi a mennyei atyáét?

És te por és hamu, te dicsőség után mered törni magadat? Nem arra törekszel, hogy az angyali ének első része teljesüljön, vagyis dicsőség legyen Istennek, hanem még a második rész teljesülését is akadályozod?

Tudod-e miért nincs *békeség* a földön a jóakaratu emberek között? Azért, mert saját dicsőségedet hajhászva, azt földülod, letiprod! Szállj magadba és arra törekedjél, hogy dicsőség legyen az Istennek és békeség a jóakaratu embereknek.

Jóakaratu emberek . . .

Vizsgáld meg jobban: nem *jóakaratuak*-e azok az emberek, akiknek a békéjét földültad? Nem azért bontod-e meg a békét, mert tilos uton akarsz járni, mert dicsőséget akarsz rabolni a Fölségestől és ebben akadályoztatol?

A szelid Bárány felé azt kiabálták, akik mindenképen el akarták őt veszíteni: *„Ez földlázítja a népet, megbontja a régi törvényt.”*

Te ugyanazt kiabálsz. Vajjon miért? Hiszed-e valóban, amit mondasz? Nem csupán rabolt dicsőségedet félted-e?

Ha megbontja a régít és újat tanít: vizsgál meg a tanítmányát és ha rosszul szólott, fedd meg őt a rosszról; ha pedig jól, — miért üldözöd, nem hagyván békét a *jóakaratu* embereknek? Vagy bizonyos vagy-e benne, hogy ők rossz akaratuak? Nem érted-e félre szándékukat, ha kardot látsz a kezükben s hallod őket szólni: *„Nem jöttem békét hozni, hanem kardot.”* Nem lehetséges-e, hogy ennek dacára őszintén akarják a békét és éppen azért harcolnak, hogy béke legyen?

Oh, te bizonyára elvakult vagy irántuk és azt be fogod látni, csak vizsgál meg *őket és önmagadat.*

Vagy *mi rossz van abban a tanításban, melyet hirdetnek és abban a törekvésben, melyet nyilvánítanak?* Nem azt akarják-e, hogy dicsőség legyen Istennek és békeség a jóakaratu embereknek?

Most nincs békeségünk nekünk és nincs békeségtek nektek. Pedig önmagunk felől tudjuk, felöletek pedig fölteszszük, hogy egyiránt jóakaratuak vagyunk.

Miért nem lehet tehát békeség a jóakaratu emberek között?

Nem csalódunk a rólatok való föltevésünkben?

Magunkban nem csalódunk. S ime a mennyei békeség ma született fejedelmének bölcsőjénél mondjuk, hogy a *békeséget* szeretjük, megszerezni magunknak is, titeknek is *óhajtjuk.*

Jöjjetek ide ti is és nyilatkoztassátok ki azt, hogy dicsőség legyen a magasságban Istennek és öröm a mennyben az angyaloknak. Az Isten akarata a békeség, mert ő *„nem a visszavonásé, hanem a békeségé.”*

Kell, hogy a Megváltó születése békét hozzon a *jó akaratu* embereknek s mi nem vesszük magunkra a béke ellenzésének súlyos felelősségét, de nem veheti magára egyetlenegy keresztény se. Azért tehát *„ami békeségre visz, arra törekedjünk”* . . .

Oh édes, ma született Megváltó, békeség fejedelme, szelidség, türelem és megbocsájtás tökéletes mintaképe: add nekünk békeségedet, melyet a világ nem adhat! *Áldd meg békeszerző igyekezetünket,* hogy szeretetben egyesülve munkálhassuk önmagunk és felebarátaink üdvösségét és kereshessük mindenkor, mindenben, egyedül Isten dicsőségét.

Dicsőség neked a magasságban és békeség a jó akaratu embereknek itt a siralom völgyében!

—th.

POLITIKAI HIREK.

Radikális néppárt.

Kassits Péter volt miniszteri tanácsos sehogy se találja helyét. Ugy látszik az egész világgal elégedetlen s csak önmagával van megelégedve. Sok helyen, több párthban volt már, de ott hagyta valamennyit. A képviselőválasztások idején jelölt is volt s akkor Ugron programjára esküdött. Pedig azelőtt meg a zsidószioczialistákkal ölekezett, míg hivataloskodása idejében a kormánypárt híve volt. A sokszoros átalakuláson átment férfiú sehol se találta jól magát. Egy párt se elégi ette ki, azért hát ott hagyta valamennyit s elhatározta, hogy ő alakít majd egy pártot a saját maga képére és hasonlatosságára. Párt ugyan még nincs és bizonyosak vagyunk benne, hogy nem is lesz en soha, mert Kassits szerencsétlen vérmérséklete nem alkalmas arra, hogy másokat meg tudjon nyerni és állandóan magához tudjon láncolni, a még nem is létező pártnak neve azonban már van. Elnevezte Kassits a pártját *radikális néppártnak*. A radikális néppárt érdekében Kassits ur már gyűlést is tartott Moson vármegyében. E gyűlésen Zalkay Alajos volt a kompanistája, a *zsidószioczialisták* egyik kolomposa. Tehát az elveserelés és köpenyforgatás körútában megint visszakerült Kassits ur a zsidó-gyerekek táborába! Lélekemelő jelenség! Ajánljuk e sok — nem annyira oldalú, mint inkább sok elvű urat olvasóink figyelmébe. Ha közöttük is megjelennek, legyenek tisztában azzal, hogy ki az a Kassits Péter és mi az a *radikális néppárt*.

A 300 forintos létminimum

A következő sorokkal keresett fel bennünket lapunk egy barátja: Figyelemmel kísértem a *Magyar Néplap* és az országgyűlési néppárt viáját a 20 hold, ma már 30 hold adómentességéről. Megfoghatlannak találtam mi djárt az első napokban, hogy a néppárti képviselők, ahelyet hogy ezt a pontot, mellyel legiőbb szavazót lehetett volna nyerni, örömmel, lelkesedéssel fölkarolták, mindenfelé hirdették, az országgházban a legerélyesebben követelték volna, inkább elvetették s ellene fordultak, amivel kétségtelenül rendkívüli ügyetlenséget követtek el. Senki se örül ennek jobban mint a Kossuth-párt, amely szívesen elfogadja e pontot, a **vidéken hirdeti is már s van is reménye, hogy ezzel a ponttal megtépelődött népszerűségét kireparálja, természetesen a néppárt iszonyu hátrányára.** Én két okát gondolom annak, hogy a néppárt a 29 pont e részét megtagadta. Egyik oka az, hogy a párt vezetőségében egy hajszálnyi érzék sincs a taktika iránt, a másik ok meg az, hogy nem ismeri a törvényeket. Mert ha a törvényeket ismerné, tudna azt is, hogy nem is 300, hanem 315 forint adómentessége **már törvénybe van iktatva.** Igenis, törvénybe van iktatva, még pedig réges régen **1875-ben iktatták törvénybe!!** Tessék csak megnézni az 1875-ik évi 22-ik törvénycíkket, az majd fölvilágosítja a néppárti képviselő urakat arról, amit eddig még nem tudtak. E törvény 2-ik paragrafusának 14-ik pontja azt mondja, hogy *s tőkepénzesek, ha 315 forintnál nem több a jövedelmük nem fizetnek semmi adót se!* Tetszik ezt érteni? Nemde érdekes dolog, hogy erről a néppárti képviselő urak eddig egy mukkot se tudtak!? Mi tehát

a 29 pont 19-ik pontja? Nem más, min követelése annak, hogy ha arra a kedvezményre a tőkepénzesek méltók, kik minden fáradság nélkül jutnak a hasznukhoz, akkor ily kedvezményre a szegény munkásnép, mely véres verítéssel és annyi kockázattal keresi kenyerét, *százszor méltóbb!* — Mikor tehát az országgyűlési néppárt az ilyen kedvezményt a *szegénységnek megadni nem akarja*, de az ellen nem tiltakozik, hogy abban a kedvezményben a **tőkepénzesek részesüljenek**, akkor *meghazudtolja* saját néppárti nevét s a **szegény nép vérét szívja**, a tőkepénzeseket meg deldelgeti. Istentelenség az, hogy a szegény népet még annyi jótéteményben se akarják részesíteni, amennyiben a tőkepénzesek részesülnek, kiknek se dolgozniok, se aggódniok nem kell, a biztos jövedelmük mégis meg van. Hát már minden igát az a szegény nyomorgó nép hurcoljon, akinek szeméből az iszonyu szükség í ki? Az olyan párt, amelyik erre tör, uraim, nem néppárt, hanem *nép ellenes* párt!

Eddig van a levél. Kell-e hozzátennünk valamit? Azt hisszük nem: önmagában is elég világos. Aki még ebből se ért, annak a koponyája üresebb a sárga töknél.

Uj választások.

Robamos léptekkel közelednek az uj **képviselő-választások.** A kormánypártban nagy a ribillió. Bánffy és Tiszák emberei sehogy se férnek össze a volt nemzeti-pártiakkal, kik szinte beléptek a kormánypártba. Attól félnek, hogy e jövevények elszorítják őket a husosfazéktól. Tehát minden lehetőséget megtesznek a keserítésükre. A mult kedden is rendkívüli kemény összecsapás volt a kormánypárt két árnyalata között. A heves szóváltás alatt, mely Szentiványi Árpád, a volt nemzeti-párt alelnöke és Bánffy hívei között folyt le, végül Szentiványi így fakadt ki: *Föl kell oszlatni a Házát, hadd tudjuk meg, hányan vagyunk!* — S a kavarodás olyan nagy, hogy uj választások nélkül nem is lehet rendet csinálni. Bánffy híveinek alakjában Széll feje fölött állandóan egy éles kard függ, amely minden pillanatban leszakadhat. Széllnek Bánffy hívei minden alkalommal nehézségeket csinálnak. Lesik a kedvező alkalmat, amikor terkon ragadhatják és megfojthatják. Széll ezt nagyon jól tudja s tudja azt is, hogy széke mindaddig süppedékes talajon áll, valamig csak Bánffy híveit és a Tiszákat ki nem szorítja a képviselőházból s helyettük olyan alakokat nem visz be, akik öhozzá ragaszkodnak s föltétlenül támogatják. Ezért kikerülhetnek a választások. Lehetet en lesz Széllnek soká tartani magát, ha csak a Házát a háborgó elemekől meg nem tisztítja. Vigyázzatok tehát kedves barátaink. Készülődjete a választásokra, melyek valószínűleg már a tavasszal meglesznek.

Országgyűlés.

December 14.

Lakatos Miklós, az öreg 48-as honvéd vagdalódzott keményen. A németet szidta szörnyen, aki Magyarországot ki akarja fosztani s a kormányának nincs elegendő bátorsága hogy szembe nézzen vele.

Bartha Ödön függetlenségi honatya létre Bánffy védelmére kelt föl. Szép látvány volt ez!

December 15

Endrey Gyula a volt nemzeti pártot támadta meg főképp, hogy beállt a kvóta emelők közé, noha ezelőtt szóval is írásban a kvóta emelés ellen harcolt.

Horánszky Nándor beszéde következett, mely elé a legnagyobb kíváncsisággal tekintettek. Horánszky ugyanis tavál egy füzetet írt, melyben ellenezte a kvótaemelést s még a mostani kvótát is magasnak mondta, de azóta belépett a kormánypártba, tehát nem lehet a kvóta-emelés ellen. Beszéde nagyon nehézkesen ment, mert a feléje zúdult közbeszólások áradata minden pillanatban megakasztá. Mindenek előtt a függetlenségi pártra támadt s megvédolta, hogy az erkölcselen választásokat együtt csinálta Bánffyval s azért védelmezi Bánffyt most is. Fejtegetése abban domborodott ki, hogy az ország egy kényszer előtt áll. A kvótaemelés elől kitérni nem lehet. Mert ha Széll nem menne bele az emelésbe, majd jönne más, aki keresztül vinné s ezzel visszatérne az a régi gonosz kormányzási rendszer, amelyet oly nehezen lehetett eltemetni. S míg az egyik részen semmit se nyernénk, a másikon mindent elveszítünk. Ő a kvótát nem szavazza meg, de ellene se szavaz, hanem tartózkodni fog a szavazástól.

December 18.

Mócsy Antal a nagyobb kvótát azért nem szavazza meg, mert az ország nem bírja el a nagyobb terhet. (Nem jól beszél Mócsy ur! A nagyobb kvótának azért kell ellene lenni, mert az nem igazságos s Magyarországra igazság szerint annyi fizetség se esik, amennyit eddig ráróttak. Hátha a nép gazdagabb volna, akkor ön megszavazná a kvótát, ha igazságtalan is? Szerk.) A liberalizmus szegényítette le az országot. Segítség csak úgy lehetne, ha a király keresztény emberket hívna a kormányra.

Még **Meskó** László és **Rátkay** László beszéltek, mindketten a kvóta ellen.

December 19.

Pulszky Ágost beszélt. Tehát vihar volt. Mert Pulszky tapintatosságának mindig sikerül vihart kelteni. Az ő kedves jó barátjának, a bukott Bánffynak sietett védelmére, akiről azt beszélik mindenfelé, hogy ő 34-4 százaléknál magasabb kvótára tett ígéretet. Ez nem áll, mert Bánffy ilyet soha sehol se tett, sőt ő 33-4 százalékig ment csak el.

Rakovszky István gunyosan szólott Pulszky szerepéről, ki még ma is jobban védi Bánffyt, mint az ország érdekeit. Csodálja, hogy Bánffy érdemeit csak ma fedezte föl s csak ma jött rá, hogy Bánffy alacsonyabb kvótát ígért. Hisz nem ma hallja először. A kormánypárt multkori értekezletén, melyben a kvótáról volt szó, ott is azzal okolta meg Szentiványi Árpád Széll támogatását a kvóta-emelés ügyében, hogy ha Széll a magasabb kvótát nem viszi keresztül, úgy megbukik s visszajön Bánffy, aki sokkal magasabb kvótát is megad, csak hogy a hatalmat ismét megkaphassa. Pulszky jelen volt az értekezleten, melyen e szavak elhangzottak, hát mért nem szólalt föl akkor?

Szentiványi Árpád Pulszkyval szemben kijelenti, neki meggyőződése az, és tudomása van róla, hogy Bánffy 35 százalékos kvótát ígért s önök (kormánypártra mutat) szívesen megszavaznák, csak hogy a hatalmat megtarthassák.

Szentiványi e szaván 30-40 képviselő, kik Bánffy gárdáját képezik s ma is hiszik, hogy Széll megbukván, ismét Bánffy lesz az ur, nagyon megütközött, mert Szentiványi is kor-

mánypárti ma már, sőt a kormánypárt alelnöke. Tehát saját pártbeli képviselőtársuktól érte ily kemény támadás őket.

Mezőssy Béla a kvótaemelés ellen szólott.

Majd **Lukács** László pénzügyminiszter kellt föl s mint a mult kormányának is tagja, kijelenté, hogy a mult kormány hivatalosan semmiféle ígéretet se tett a kvótára nézve. Ha valaki magán beszélgetésben netán nyilatkozott volna, az a kormányra kötelező nem volt.

A néphez!

Nem méltóságos ajak szól hozzád, jó magyar nép, csak egy egyszerű fiatal iparos higgadt szózata ez. Igaz, őszinte beszéd, aminőt a mágnásoktól már többé nem igen várhatsz.

A néppárt föllépésével észre kellett vennünk, hogy a nagy urak nem lehetnek igazi jóakaróink. A történetek után minden embernek tisztán kell látnia, hogy Molnárék színlelt népszerűtettel a nagy urak politikáját játszották, mely mindig abban domborodik ki, hogy saját céljuk előttük a fő, a nép jóléte mellékes dolog. Ha meggondoljuk, hogy a *Magyar Néplap* 29 pontja mily kézzelfoghatólag akarja az elnyomott, a porig elgázott, jogtalan, alsóbb osztály immár türhetlen helyzetét javítani; mily helyes uton akarja őt kenyérhez és joghoz juttatni; s ha meggondoljuk, hogy ez ellen a méltóságos és kegyelmes urak által vezetett néppárt milyen *elkeseredett harcot indított*: akkor tisztán áll előttünk az a szomorú tény, hogy immár a *néppártnak sincs külön politikája a többi pártokénál*. Politikája nagyuri politika, még pedig a legveszedelmesebb fajtaból, mert szép céger alatt, „néppárt“ feliratu zászlajukkal azon az uton akarnak vezetni téged szegény, elcsigázott nemzet, amelyen a többi pártok idáig vezettek, és amelyen igazi boldogulásodat elérni soha se fogod.

Érezte és tudta ezt a Magyar Néplap szerkesztősége, melynek jó szíve igazán a *népért* ver. Tudta, hogy ezen az uton igen nagy kerülőt kell tenni, hogy a nép végre-valahára boldogitva legyen. Tudta, hogy nem ilyen immel-ámmal kell most a nép sebeire gyógyírt keresni, mert a sebek már *veszedelmesek*. Azért *sürgősen, gyorsan* kell gyógyítani. Evégből alkotta meg a 29 pontot, melyet már szóról-szóra ismerünk, és látjuk, hogy az igazán a *népért* született, mert nem kétértelmű pontokból áll, melyet az illető vezér urak úgy magyaráznak, ahogyan akarnak, hanem egyenesen és érthetően mondja meg, hogy mit akar és határozottan megmondja, hogy hogyan akarja? Ilyen program kell a népnek. Ez a nép programja, mert ez nem kétértelmű. Ezt a nép megérti.

Zichy János gróf a tornóci néppárti gyűlésen azt mondotta, hogy ha az ő 14 pontjuk megvalósul, akkor nem 29-et, de százat se fognak sajnálni, de még a 14-et se vitték keresztül.

Tudod-e jó nép, mit kell ez alatt a beszéd alatt érteni? Maszlagot. Mivelhogy a Magyar Néplap hiven

föltartá előtted a helyzetet s a 29 pont életképessége. Lebizonyosodott: a néppárti urak nagyon kellemetlenül érezték magukat, és szükségesnek látták uton-utfélen hinteni a maszlagot, hogy az almából fölrázott népet *újra elbódítsák*.

Vak az, aki nem látja, hogy a 29 pont gyorsan és gyökeresen akar a nép baján segíteni, míg ellenben a 14 pont úgy van alkotva, hogy az valahogyan a jövő század vége felé valósulhasson csak meg, de addig mandátumszerzésre alkalmas legyen.

Hallgass meg engemet keresztény polgártársam engemet, aki *a nép vagyok*. Én nem cifra szavakkal de őszintén beszélek. Hallgassátok meg kiáltó szavamat. Támogassátok *teljes erővel a 29 pontot*, mert az a mi programunk: a népé. **Ha ez győz, akkor a nép fog győzni.**

A zászló már ki van bontva. Sorakozzatok alája mindnyájan kedves testvérek. Vonuljatok föl a 29 pont zászlaja alá teljes számmal, alkotmányos harera, jogaink védelmére, mert a népnek *győzni kell*.

Hogy követeléseink nem túlzottak, az már bebizonyosodott, mert amit az úri néppárt a legballalánabb követelésnek hitt, és hirdetett: a 20 hold adómentességét, azt *már a miniszter is elfogadta, sőt meg-tetézte tizzel*.

Fel tehát a zászlóval!

Jogot se akar a néppárt adni. Azt mondja, hogy majd, most még nem. Ez annyit jelent: „majd ha fagy”. Tessék! ez aztán néppárt. Ennek lobogóján van feltűzve az egyenlőség jelképe: a kereszt? No de sebjaj! Ha a méltóságos urak nem akarnak nekünk jogot adni, majd szerzünk mi magunknak, de akkor elsőpörjük az utból azokat, kik a „nép” jelzöt csak bitorolják, s csak esalogató cégerül használják.

Föl testvérek! **Gyűjtsetek a Magyar Néplapra új előfizetőket! minél többet!** Növeljétek nagyra e kis vezérlap táborát, hogy mindenki ismerje meg a 29 pontot.

Nagy legyen a táborunk, mert erős lesz a hűzdelem. De annál fényesebb lesz a diadal.

Befejezésül még azt mondom, hogy az a nagy urak által kiesufolt, az a népies, az a paraszti **29 pont, az éljen!!**

Vágkirályfa 1899 december 4.

Bergendy Szilveszter.

Szózat a keresztény magyar néphez!

A keresztény katolikusok helyzete a mult és a jelen időben s néhány szó arról, hogy Isten segítségével miként juthatnak győzelemre?

Rége a katolikusok annyira összetartottak, hogy el lehetett róluk mondani: egy szív és egy lélekből állanak. Mind gondolkozásukban, mind pedig tettükben egyetértettek. Vallásosak és erkölcsösek voltak s a felebaráti szeretetet is igazán gyakorolták. Hisz

sokan közülök még vagyonukat is eladták és sz. Péter apostolnak, mint a keresztény katolikus egyház fejének átadták, hogy azt a hivek javára fordítsa.

Ezt a nagy áldozatot a mostani nem egészen rendezett viszonyok (ha a 29 pont törvényesen létre jön, akkor a viszonyok rendezettebbek lesznek,) nem kívánják, hanem igen, a püspököknek és a gazdag világi főuraknak kötelességük mindenféle jótékony célokra vagyonukhoz képest áldozatokat nyújtani. A legfontosabb áldozatok közül azt is megtehetnék, hogy a Magyar Néppárti Néplapot (ily címet érdemel ezen lap, mert a nép minden ügyét és baját pártolja, szíven viseli és jó tanácsokkal ellátja, hogy miként segíthet rossz helyzetén, legalább tíz ezer példányban megvehetnék vagy megrendelhetnék és Magyarország minden községében a plébánosoknak átadnák, kik is a szegényebb osztályú nép között kiosztanák, s ez által is lelki táplálékot nyújtanának a népnek, melyhez még testi táplálékot is nyújthatnának. Az ilyen esetekben a felebaráti szeretetet igazán gyakorolnák. Az ilyen jótétemenyben részesült nép a jószívű püspököket és gazdag világi főurakat egész életükben emlékükből megtartaná és áldani fogná: e mellett maguknak is mind Isten, mind pedig az emberek előtt szép emléket emelnének. Hogy mily kedvesen veszi az Isten a szegényeken való segítséget, kiténik Jézusnak azon mondásából: hogy a ki a szomszédjának csak egy pohár vizet ad is az én nevében, elveszi jutalmát. Hát a ki mind testi, mind lelki táplálékkal egészen ellátja a szegény osztályú népet, azt az Isten nagyobb jutalomban részesíti, mert azt mondotta Jézus: boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek. Ezen cikkemnek megjelenése és elolvasása után ki fog tűnni, hogy a püspökök és gazdag világi főurak közül ugyan hányan fogják követni az irgalmasság testi és lelki cselekedeteit, például az irgalmas szamaritanus példáját.

A keresztény katolikus magyar nép annyira bizalmatlan a maga hitrokonai iránt, hogy nagyon sok községben keresztény katolikus magyar ember helyett zsidó hivatalnokot választ. Van már zsidó tanítónk, tanárunk mérnökünk, városi mázsálónk, jegyzőnk, orvosunk, ügyvédünk stb. sőt még országgyűlési képviselőnk is. A zsidókat ezen diszes állásra a keresztény magyar nép választotta meg, persze a legtöbb országgyűlési képviselő állásra *pénzért*. Nem gondolta meg hogy az adóban tiszteresén visszaveszik tőle. A keresztény magyar nép a katolikus férfiakból, kik az országgyűlési képviselő állást jobban megérdemelték volna, mint a zsidók, nagyon keveset választott meg. Ezt is csak oly községek tették, hol a lakosok igazán vallásosak és erkölcsösek voltak. Oh keresztény katolikus magyar nép! mikor nyílnak meg már szemeid? mikor látod be már, hogy bizalmas a te igazi néppárti hitrokonidban van jó helyen? Hiszen ezek a te jó barátaid. Ezek fognak Isten után rajtad segíteni. Ezek önzetlenül dolgoznak, fáradoznak, sőt szenvednek is érted. Te mégis országgyűlési képviselő választáskor nem jó

barátaidból és hitrokonaiból, hanem legnagyobb ellenségeidből, liberálisok és zsidók közül választasz magadnak még országgyűlési képviselőt is! Keresztény kath. magyar nép! én azon véleményben vagyok, hogy megbántad te már, hogy zsidó országgyűlési képviselőt választottál, ki nem a te hasznodra, hanem önmaga és hitrokona javára dolgozik. A zsidó hivatalnok elveszi a magyar néptől a kenyeret, pedig a mi ősapáink vérök árán szerezték e hont, örökségben hagyták ezt nekünk keresztény magyaroknak.

Keresztény katolikus magyar nép! ha sorsod jobbra fordulását óhajtod és kívánod, akkor *néppárti* hitrokonaiból, mint jó barátaidból válassz magadnak hivatalnokot, különösen országgyűlési képviselőt. Ezen jó tettettedet nem fogod megbánni, mert Isten után ők fogják elősegíteni jó sorsodat.

A keresztény katolikus magyar nép a zsidók mézes-mázos beszédei által nagyon félre hagyja magát vezetetni. Neki is kellene már komolyan gondolgatni helyzetéről, hogy szemei világosan beláthatnák, hogyha a zsidóknak sok rossz tetteit elnézi és őket választja meg még hivatalnokának is, akkor épen úgy jár, mint aki maga alatt vágja a fát.

Az igazi keresztény magyar hivatalnok kiméletesen és előzékenyen bánik a néppel, ellenben a zsidó hivatalnok durva, goromba, a nemes érzelem nála kevésbé van kifejlődve. A zsidó a maga neme iránt bánik kiméletesen. A többi nemzetek iránt gyűlölettel viseltetik. Huzza, csalja és még vagyonából is kiforgatja a keresztény magyar népet. A zsidó népnek az a célja, hogy a keresztény magyar népet vagyonából kiforgatva, ő uralkodhassék fölötté. Hiszen Jézus isteni Megváltónkkal is durván, kiméletlenül bántak a zsidók. Sőt még ruhájától is megfosztották. Pedig Jézus sok jót tett velök, s haladatosság helyett haladatlansággal viseltettek iránta.

Keresztény katolikus magyar nép! most már azon helyzetbe jutottunk, hogy zsidó országgyűlési képviselők hoznak neked törvényeket. Ez nagy baj neked. Mert úgy gondolkozzál: hogy aki nem igazi keresztény katolikus néppárti képviselő, az neked *mind ellenséged*, és a zsidó képviselők elveit vallja. Keresztény magyar nép! most már elmondhatod magadról: hogy volt jogod, törvényed és igazságod, de oda adtad a zsidónak, neked nem maradt semmi se. Ha mégis kapsz egy kevés jogot, törvényt és igazságot, azt nem te magad szerezted és nem a te érdemed, hanem csak kegyelem útján jutsz ahhoz. Ennek a rossznak oka *te vagy magyar nép*.

Keresztény magyar nép! Helyezzük bizalmunkat az Istenbe, Ő utána pedig az igazi keresztény néppárti hitrokonaikba. Valamint szent István első apostoli királyunk Magyarország gondviselését imáiban följajlotta a boldogságos Szűz Mária pártfogásába: úgy ajánljuk föl mi is imáinkban bajainkat és ügyeinket a boldogságos Szűz Máriának, hogy ő szószólónk és pártfogónk legyen Istennél. Nem kell nekünk a zsidók

összetartását példának állítani, mert ők csak a rossz eszmékben értenek egyet, a jó, nemes és magasztos eszmékért nem lelkesülnek, mivel erről különböző és helytelen fogalommal bírnak.

Nem kell azon aggódnunk, hogy a keresztény néppárt elérje-e célját s mikor? Mi csak tegyük meg mindnyájan a magunk kötelességeit, az Isten a többi majd elvégzi.

Hiszen koronás pénzünkön is, melyet ő felsége Ferenc József apostoli királyunk képe díszít, ott van ő felségének azon mondása: *bizalmam az ősi erényben*. Ezzel ő felsége azt jelentette ki, hogy nem halt ki belőlünk az ősi keresztény katolikusok erénye. Tehát testvérek! mindnyájan jámbor, istenfélő és hitbuzgó keresztény katolikus őseinket állítsuk szemünk elé példának és őket kövessük hiven, ak or vissza fog jönni hozzánk egészen az Isten áldása, a mire mindenkori, de különösen a mostani szomorú helyzetünkben nagyon nagy szükségünk van.

Sokan azt mondják: hogy minden vallás jó vallás, csak a kárvallás nem jó vallás. Pedig ez nem jó állítás, mert a keresztény katolikus hitvallásnak kell igaznak és jónak lenni, mivel Jézus isteni Megváltónk ezt tanította és ennek feje sz. Péter, az ő apostola. A régi keresztény katolikusok nem közö-ködtek egy felekezettel sem, azért szép és nagy eredményt ért el a kevés kereszténység, mert a mostani kimutatás szerint már háromszáz millióra szaporodott az egész földön. Pedig kezdetben csak tizenkét halászból állott.

A mostani közös iskolába, a hová összejár: katolikus, református és zsidó, a legjobb tanító se tud kellő eredményt érni el, mert jó tanítás és neveléstudomány egyedül a katolikus hitvalláson alapszik. Az ilyen közös iskolából kilépett tanulókból se katolikus, se református, se lutheránus, se zsidó nem lesz, hanem nazarénus, szabadkőmives, anarkista stb. efféle rossz ember. Ha a közös iskolából kilépett tanulók közt találkoznak mégis jó, vallásos emberek, azt csak az Isten különös kegyelmének tulajdoníthatjuk.

A régi keresztény katolikus magyarok a vasárnap és más ünnepnapokon nem dolgoztak, hanem az Isten dicsőítésére szentelték. A mostani keresztény katolikusok azonban nem elégszenek meg a hat dolgozó nappal, hanem a hetedik napon is dolgoznak, melyet az Isten az Ő dicsőítésére rendelt. Tisztelet azon egyéneknek, kik az ünnepnapokat megszentelik. A hetedik napon az Isten maga is megszünt teremteni, megáldotta és megszentelte e napot. Ezzel példát mutatott nekünk, hogy mi is hat nap dolgozzunk, a hetedik napon pedig nyugodjunk. E napot az Isten dicsőítésére szenteljük, melyet imában, énekekben és szent könyvek olvasásában nyilváníthatunk. Ne csodálkozzunk tehát, ha az Isten az ünnepnapok meg nem tartása miatt is minden esztendőben különféle sok csapást bocsát reánk.

A keresztény katolikusokat két osztályba lehet sorozni. Az első osztályba olyanok tartoznak, kik hitvallásosak és erkölcsösek; a második osztályba, kik a

hitvallásra és erkölcsösségre keveset adnak. Az első a népnek jó barátjai, a második osztálybeliek pedig a népnek ellenségei, mert aki Istent nem szereti, az embertársainak ellensége.

Keresztény katolikus magyar nép! Ha figyelemmel átolvastad cikkemet és gondolkozol fölöttem, észre térsz és belátod, hogy igaz történetet mondtam el neked. Ha rossz helyzetedet jóvá óhajtod változtatni, kövesd cikkemben felsorolt jó tanácsokat. Hiszem, ha megtartod, nem fogod megbánni, mert eredménye lesz fáradozásodnak.

Hiszen a 48-ki forradalom óta küzdesz és szenvedsz egy jobb korszakért, azért használd fel jól az alkalmat és a néppártot, melyet az Isten adott neked, el ne hagyd soha. És ha majd az 1901-ki év eljön, akkor a te községedből is választhatsz magadnak képviselőt, de olyant, kinek lefolyt élete az emberek előtt példakép gyanánt tündöklék. Ezek a 29 pontot szívesen elfogadják, helyeselni és követelni fogják és még többet is tesznek a nép javára. Szóval: nem fognak téged a faképnél hagyni.

Kecskemét, 1899 december 15-én.

Tóth Gyula s. k.
tanító és birtokos.

HIREK.

Az isteni Gyermekek szent nevében lapunk olvasóinak, előfizetőinek, barátainak, sőt ellenségeinek is boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk!

Tisztelt barátaink!

Hogy azt a megható szilárd ragaszkodást, mellyel irántunk viseltetek, némileg viszonzozzuk: hálából, mintegy karácsonyi ajándékkul 16 oldal helyett 40 oldalas ujságot küldünk. A szent ünnepek alatt ráértek olvasni, legyen tehát elég üdvös olvasmányok, amivel szórakozhattok s amiből tanulhattok is. Reméljük, hogy szívesen fogadjátok mindnyájan ez ajándékunkat.

A szent napok alatt rá fogtok érni arra is, hogy új előfizetőket gyűjtsetek e kis lapnak. Kérünk szeretettel mindnyájatokat, miután már most itt a legfőbb idő, buzgalommal lássatok e nagy földadathoz. Mert a multkor mellékelt gyűjtő-ívet nem azért küldtük ám, hogy ti eldobjátok, hanem azért,

hogy fölhasználjátok s új előfizetőkkel megtöltve küldjétek vissza.

Aki pedig előfizetését még nem küldte be, e héten okvetetlenül beküldje, mert új év napjától kezdve az általunk mellékelt utalvány lapokat már nem lehet használni, mint-hogy január 1-étől kezdve új utalvány lapok lesznek forgalomban, melyek már nem forintra, hanem az új pénzre, a koronára szólanak.

A lap ára marad a régi, amint a homlokzaton olvasható.

Ajánljuk a Szentek Élete című könyvet is, mely ugyan csak január elején jelenik meg, de a kétszeres póstköltség megkímélése végett már most tanácsos megrendelni. Ára csak 1 frt 20 kr. Hogy mily kincs a Szentek Élete című könyv egy keresztény család asztalán, úgy hisszük, ezt nem szülséges hosszasan magyarázgatnunk.

Magyar Néplap szerkesztősége.

A 900 éves keresztény Magyarország. Nagy ünnepre készül a jövő esztendőben a magyar katolikus világ. Kilenccsáz esztendeje lesz annak, hogy a magyarok elhagyták ősi vallásukat és a katolikussá lett magyar nemzet első királyának apostoli koronát küldött a római pápa. Ez a nevezetes évforduló nem csupán a katolikus hívőknek, de magának az államnak is ünnepe lesz. Hiszen a nemzet beolvadása az egyetemes kereszténységbe, összeesik az alkotmányos királyság megszületésével és a mai Magyarország egész élete egy alapon áll azokkal az alkotásokkal, melyek sz. István bölcsességét hirdetik s melyeknek kegyeletes megünneplésére a keresztény társadalom készül. Ebből az alkalmából a püspöki kar már szeptember hó 14-én és 15-én Budapesten tanácskozást tartott és ennek határozata szerint most a magyar katolikus püspökök körlevelet írtak híveikhez, melyben hálára hívják föl őket az Isten iránt, aki e nemzetet kegyes volt bevenni az igazak seregébe, az ő szent Fia anyaszentegyházába.

A „Hier“ a rendőrbíró előtt. Szegedről írják a következő siralmasan mulatságos esetet: Egy libakártevési ügyben három tanyai ember volt beidéztve Koczor János rendőrbíró elé, aki tárgyalás alá vevén az ügyet, hangosan szólítja az egyik felet:

— Ábrahám Ködmen Vince!

Ábrahám Ködmen Vince, aki derék szép szál ember magyarnak is, katonásan előlépett a szólításra s így jelentkezett:

— Hier!

A szegedi rendőrségen ez a tanyai ember ajkairól elhangzó „Hier“ nagy meglepetést keltett. Koczor rendőrbíró csodálkozva nézett Ábrahám Ködmen Vincére s azt kérde tőle:

— Miért nem válaszol magyarul, hisz Magyarországon vagyunk?

Ábrahám
— Azt
salják és lez
Igy ért
ur csufságos

Egy
Krantil Adol
mert 700 frt
vezetőség v
Emiatt lett
leséget hagy

Bor a
borkereskedő
liter borát —
ország a köz
huzódott. Úg
telenül.

Néme
ezer 514 uj
tokhoz lettek
iskolai oktat
százalék) isk
olvasni, se i
mert ott álto
ben nálunk
nem is cso
írni, se olvas
nagy urak á
jesztő színba
többel segély
évi 200 forint
balkezes fele
fizetést huzu
vankosát is
zén. Követel
hogy iskolái

Gyűjt
voltak szíves

Kiss I
gyar 1-et. —
Kéri-pia 3-a
Pázmánd 1-
Ferenc, And
Csákberényi
József, Marc
— Mészáros

Pulya 1-et.
Máté, Saár
Németh Istvá
2-öt. — Kri
Bruck-Ujfalu
János, Borsi
M. Antal, Ku
Kádár István

Minde
szönetet mo
iveket eddig
sének szent
rezzenek új
fáradságukat
eszkiz az Is
e

Ábrahám Ködmen Vince nagy meggyőződéssel viszonzá:

— Azért főkapitány ur, mert a magyar szóért megvassalják és lezárják az embert! . . .

Igy értelmezik a szegedi tanyákon a hadügyminiszter ur csufságos rendeletét.

Egy sikkasztó állomásfőnök ügyilkossága.

Krantil Adolf Üröm vasuti állomásfőnöke föbelötte magát, mert 700 frtot sikkasztott a vasuti pénztárból. Az üzletvezetőség vizsgálatot tartott és kiderítette a sikkasztást. Emiatt lett ügyilkos a szerencsétlen ember, aki fiatal feleséget hagyott hátra.

Bor a csatornában. Szegeden Fried Sámuel zsidó

borkereskedőnek 12 ezer forint értékűt képviselő 420 hektoliter borát — a belügyminiszterium rendeletéből — a rendőrség a közcsatornába öntötte. Fried pöre harmadfél évig húzódott. Ügyvéde Eötvös Károly porujtással is élt, de sikertelenül.

Németországban az 1897—1898-ban besorozott 251

ezer 514 ujong közül kik a szárazföldi és tengerész csapatokhoz lettek besorozva, 250 ezer 957 nyert német nyelvben iskolai oktatást s csakis 358 más nyelvben. Míg 2 0 (0-08 százalék) iskolai oktatás nélkül volt, vagyis nem tudott se olvasni, se írni. Ilyen szigorú az iskoláztatás Németországban, mert ott általános és titkos szavazati jog van behozva. Ellenben nálunk nincs általános és titkos szavazati jog, tehát nem is csoda, hogy lakosságunk egynegyede nem tud se írni, se olvasni. Nem volna jó ha kevesebbet költenének a nagy urak állami háremeire, vagyis az erkölcselenséget terjesztő színbazokra, angol ménlovakra és helyette annyiival többel segélyeznék a hitvallásos iskolákat? Egy tanítónak évi 400 forint a minimális fizetése, míg viszont a nagy urak balkezes feleségei évi 10—20—30 ezer forintnál is nagyobb fizetést huznak az állampénztárból, amiért a szegény ember vankosát is ellicitálják. Mulassanak az urak a maguk pénzén. Követeljük tehát erélyesen a 30 hold adómentességét, hogy iskoláinkat jobb karba helyezhessük.

Gyűjtők névsora. Lapunkra a következő elvbarátaink voltak szivesek előfizetőkét gyűjteni:

Kiss István, Pány 5-öt. — Tvaruskó Antal, Nagy-Magyar 1-et. — Filó István, Bática 1-et. — Pamuki Ferenc, Kéri-pta 3-at. — Varga Pál, Döröske 3-at. — Glotz István, Pázmánd 1-et. — Horváth József, Sopron 1-et. — Koczán Ferenc, Andód 1-et. — Bata Imre, Jász-Szt.-András 2-öt. — Csákkberényi Nagy János, Székesfejervár 1-et. — id. Kácáve József, Maros-Vásárhely 2-öt. — Simkó István, Monok 2-öt. — Mészáros Lajos, Kis-Magyar 1-et. — Ribarits János, Felső-Pulya 1-et. — Török Pál, Pozsony-Püspöki 1-et. — Horváth Máté, Saár 1-et. — Langár György, Salgó-Tarján 1-et. — Németh István, Szombathely 1-et. — Szabó János, Kisaszonyfa 2-öt. — Kripczi Antal, Ördög-Henye 2-öt. — Pócza Tamás, Bruck-Ujfalu 1-et. — Horváth Ferenc, Karakó 1-et. — Matisz János, Borsi 2-öt. — Bali György, Alsó-Hahót 1-et. — Kiss M. Antal, Kun-Szt.-Márton 3-at. — Kocsis József, Batyk 2-öt. Kádár István, Csongrád 1-et.

Mindezen barátainknak szives fáradságukért hálás köszönetet mondunk. De kérjük egyuttal azokat, kik a gyűjtő-iveket eddig még nem használták föl: az Ur Jézus születésének szent ünnepe alatt fogják ez ivatek a kezükbe s szeressenek új katonákat a nép táborába. Ne sajnálják e célra fáradságukat. Hisz aki a népet szolgálja, kedves dolgot cselekszik az Isten előtt.

Adományok. Lapunkhoz újabban a következő önkéntes adományok folytak be. *Szent Antal perselyébe, a szegények kenyerére:* Bobay Erzi Kapca 50 kr. Fazekas Ignác Verőce 1 frt. Özv. Szabó Istvánné Káld 1 frt 30 kr. Roszszay Vilma Mező-Csáth 1 frt 40 kr. S. Zs. V. Bakony-Sz.-László 2 frt.

KELETI J. kötszerész ur hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

December 24 - 31.

December 24.

1. Ádám és Éva öszszülők. Az Ur Isten, miután megteremtette az eget és a földet, legutoljára megalkotta az embert; agyagból formált testet és abba halhatatlan lelket lehelt. Ez volt az első ember, ainek Ádám nevet adott. Ádáma mély álmot bocsátott; ekkor kivette Ádám egyik oldalcsontját és abból alkotta a nőt. Isten e nőt Ádámahoz vezeté, Ádám pedig elnevezé Évának. Ádám és Éva a paradicsomban, a gyönyörű szép kertben laktak. Isten meghagyta nekik, hogy a paradicsom minden fájáról chetnek, csak egyről, a jó és a rossz tudás fájáról ne egyenek; mert ha arról esznek, meg fognak halni. Ádám és Éva a kígyó képében megjelent ördög által elesábitva, ettek a tiltott fának gyümölcséből. Isten megbüntette őket. Kiűzte a paradicsomból, nyomoruságnak vetette alája. Ádám és Éva büne, annak rossz következményeivel együtt minden emberre átszállott s ennek folytán minden ember bűnben születik, ez az eredeti bűn. Az eredeti büntől Isten egyedül a bold. Szűz Máriát óvta meg. Ádám 930 éves korában halt meg.

2. Sz. Gergely pap, vé t-nu. Spoleto-ben élt, Dioklecián császár idejében. Az üldözés alatt a keresztényeket hitük bátor megvallására lelkesité és sok pogányt is megtérített. Flakkus parancsnok Gergelyt elfogatta, botokkal verette, tüzes rostélyon süttette, majd börtönbe záratta. Gergely a törtönben sebeiből az éjen át teljesen kígyógyult. Flakkus öt másnap fákllyakkal égettette, térdeit szétzúzatta, végre lefejeztette; testét a vadállatok elé vettette, de azok azt nem bántották. Abundancia nevű nő a holttestet megvette, tisztességesen eltemette. Gergely teste ma Kölnben nyugszik.

3. Sz. Tarzilla szűz, Rómában. Sz. Gergely pápa nagynénje volt. Halála óráján, mint azt Gergely pápa említi, az Ur Jézus megjelent neki.

4. Sz. Irmína szűz, Trierben. Dagobert király leánya.

December 25.

1. Jézus Krisztus születése, Karácson. Augustus római császár népösszeírását rendelt. Mindenki ama városban tartozott jelentkezni, amelyből származott. József és Mária, mint Dávid véreből való, Betlehem-ből származtak, azért Betlehembe is mentek. A városban szegénységük miatt szállást nem találtak. A városon kívül istállóban vonták meg magukat. Ez istállóban szülé éjjel Mária Jézust, pólyákba takarta, jászolba fektette. Az istálló körül pásztorok nyájaikat legeltették. Ezeknek angyalok jelentek meg és tudtukra adták Jézus születését. Dicsőséget is zengtek a fölsége

Istennek és békeséget a földön a jóakaratu embereknek.

2. Sz. Neszte (Anasztázia) vértanu. Vagyonos és tekintélyes szülőktől eredt Rómában. Keresztény anyja, Fauszta, jámborul nevelte. Neszte Publius, előkelő pogánynak nevévé lett, aki a keresztényeket gyűlölte s ennek folytán Nesztével is durván bánt, őt elzárta és éhezettette. Férje halála után Neszte szabadon gyakorolhatta az irgalmassági cselekedeteket. A Dioklecián-féle keresztényüldözés idején elfogták, börtönbe vetették, azután pedig hosszú idő múlva halálra ítélték, karóhoz kötötték és megégették, 304-ben, Palmaruola szigetén. Erekllyei Rómában nyugosznak a róla elnevezett templomban. Nesztével egyidőben 200 férfi és 70 nő is kivégeztetett.

3. Sz. Eugénia szűz, vértanu. Fülöp, császári helytartó és Klaudia voltak szülei, Alexandriában. A pogány vallásban nevedett Nőül kérték, de kériit visszautasította. Megismerte a keresztény vallást; kereszténynyé lett. Hogy fel ne fedeztessék, férfiruhát öltött magára. Bizonyos gonosz nő boszúból bevádolta a helytartónál, mintha Eugéniát, akit ő férfinak gondolt, bűnre akarta volna csábítani. Eugénia ekkor atyjának tudtára adta, hogy ő a leánya. A helytartó azután nejjével együtt a keresztény hitre tért; emiatt elvesztette helytartói méltóságát, sőt vértanu halált is szenvedett. Eugénia atyja halála után anyjával együtt Rómába ment. Ott elfogták, kintpadra vonták, végül lefejezték a III. században, Gallien császár idejében.

December 26.

1. Sz. István szerpap, az első vértanu. Egyike az első hét szerpapnak, akiket az apostolok a szegények gyámolítása s az ige hirdetése végett segítő társaikkal választottak. Sz. István kitűnt tudományával s bölcsességével. A zsidók, minthogy őt megcáfolni nem bírták, dühökben a törvényszék elé vitték, onnan pedig a városon kívül ragadták és ott agyonkövezték, Krisztus után 33-ik évben. Gamaliel mezei birtokán temettetett el.

2. Sz. Marin, római tanácsos, vértanu Rómában. Numerián császár és Marcián helytartó idejében mint keresztényt elfogták, megostorozták, tüzes serpenyőbe tették, vadállatok elé vetették, de mindenütt sértetlen maradt. A bálványokhoz vitték és azok imádságára összeomlottak, végre lefejezték.

3. Sz. Dénes pápa, Rómában. 259—269-ig kormányozta az egyházat. Sokat fáradozott az egyház érdekében.

4. Sz. Zozim pápa, 417—418.

December 27.

1. Sz. János apostol, evangélista. Zebedeus és Salome fia, az öregebb Jakab apostol öcse, sz. Máriának rokona, az Ur Jézusnak unokatestvére. Bet-szaidában, Palesztinában született. Halász volt. Jézus legkedvesebb tanítványává lett. Az Ur Jézust a kálváriára is elkísérte. Az Ur Jézus a keresztről Jánosra bízta édes anyját, Máriát. Az evangélium hirdetése miatt több ízben elfogták, börtönbe zárták. Domicián császár Rómába vitette, ott a város kapuja előtt forró olajba dobatta, de János sértetlen maradt. A császár ekkor Pathmos szigetére száműzte. E száműzés helyén írta meg a Jelenések könyvét. Domicián halála után Nerva császár alatt szabadságát visszanyerte. Efezusba ment és ott is tartózkodott. A különféle eretnek tanítások, különösen Cerint és Ebion ellen megírta az evangéliumot, amely a négy evangélium közt a leg-

később látott napvilágot s amely magasztosan Jézus isteni voltát tünteti föl. Sz. János különösen hangoztatta és gyakorolta is a szeretetet, ezért a szeretet apostolának is nevezik. Meghalt Efezusban, közel 100 éves korában.

2. Sz. Tivadar és Teofanes testvérek. Sz. Szabás kolostorában nevedtek, Konstantinápolyban. Leó és annak utóda, Teofil cászár ellen a képek tiszteletét bátran védték, miért is őket megverték, börtönbe zárták, majd száműzték. Tivadar a száműzésben meghalt. Teofanes utóbb kiszabadult. Niceai püspökké választott és mint ilyen is halt meg.

3. Sz. Nicerates szűz. Konstantinápolyban, Árkád császár idejében élt s szent halállal mult ki.

December 28.

1. Kisded vértanuk. Aprószentek. Az Ur Jézus születésekor rendkívüli csillag vezetése mellett napkeleti bölcsek érkeztek Betlehembe. Utközben Jeruzsálemben, mivel itt a csillag előlük eltűnt, Heródes királynál tudakozódtak Jézus születése helyéről. Heródes a papoktól megtudta, hogy a Messiásnak Betlehemben kell születnie. A napkeleti bölcseket Betlehem felé igazította, de meghagyá nekik, hogy visszatérőikben jelentsék nála, hol találták meg, akit kerestek. A bölcsek azonban angyal intése következtében más uton tértek vissza hazájukba. Heródes ekkor megparancsolta, hogy Betlehemben és annak környékén, minden két éven alul levő gyermeket öljenek meg. Azt vélte, hogy Jézus is a kis gyermekek közt lesz. Jézussal azonban akkor József és Mária már Egyiptomba menekültek. Ama megölt kisdedek emlékét űjük e mai napon.

2. Sz. Indes, Kamarás, Domna, Agape és Teofila szüzek és társaik, vértanuk. Dioklecián idejében viték ki a vértanui babért.

3. Sz. Domnis pap, Rómában.

4. Sz. Cézár vértanu Arabisszushban, Alsó-Örményországban. Galér Maximián idejében szenvedett vértanúságot.

December 29.

1. Sz. Tamás canterburyi érsek. Becket Gilbert fia, Londonban, 1117. dec. 21-én született. Szülei 1138-ban meghaltak. Rikér nevű gazdag ember tanította. Teobald, canterburyi érsek különféle ügyek elintézésével bízta meg, majd főesperesse tette. II. Henrik angol király 1154-ben korlátnokává, kancellárrá, 1160-ban pedig Teobald halála után canterburyi érsekké s Angolország primásává nevezte ki. Erélyesen küzdött a király ellen az egyház jogainak védelmében. A király Tamást törvényszék által fölségsértőnek nyilvánította. Tamás Franciaországba menekült. Hét év múlva visszatért, de az egyház jogait azután is rettenthetetlen bátorsággal védte, míg őt 4 nemes, a királynak kedveskedni akarván, a templomban meg nem gyilkolta 1170-ben. III. Sándor pápa Tamást 1173-ban a szentek közé iktatta.

2. Sz. Trofim püspök, Arlesben. Sz. Pál apostola Timóthoz írt levelében említést tesz róla. Arles első püspöke volt.

3. Sz. Kreszcenc. Sz. Pál apostol tanítványa és Vienne első püspöke.

December 30.

1. Dávid király és próféta. Izai fia. Mint pásztorfiu legyőzte a zsidó nép ellenségének, a filiszteusoknak erős, óriás emberét, Góliátot. Isten őt a zsidók királyává választá. Sámuel próféta és főpap által királyiá is

kenette. Dávid Saul király halála után 40 éven át uralkodott. A zsidó népet nagygyá tette, ellenségeit megfékezte. Rendezte az isteni tiszteletet: énekeket, zsoltárokat írt. A Messiásról is jövendölt. Meghalt 70 éves korában. Simon hegyén temettetett el.

2. Sz. Anizia szűz, vértanu. Tesszalónikában. Maximian császár idejében jómódu keresztény családból eredt. Vagyonával a szegényeket gyámolította. Midőn egy alkalommal a templomba ment, egy katona utját állotta, hogy a bálványok templomába hurcolja. Anizia védekezett, mire a katona kardjával leszu ta.

3. Sz. Jenő püspök, Milánóban.
4. Sz. Rajner püspök, Akvilában.

December 31.

1. I. sz. Szilveszter pápa. Rufin és Juszta szülők fia. Rómában született. Jámbor és tudós pap nevelte. Marcellin pápa pappá szentelte. Szilveszter buzgón terjesztette az evangéliumot. A jövevényeket házába fogadta. Melkiades pápa halála után 314. január 31-én pápává választott. A keresztényüldözés idején Soracte-hegy barlangjába rejtőzve kormányozta a híveket. Nagy Konstantin császárt megkeresztelte. 325-ben Niceában Áriusz eretneksége ellen zsinatot tartott. Meghalt 335. december 31-én. Rómában a nevét viselő templomban nyugszik.

2. Sz. Kolumba szűz, vértanu. Spanyol származású. 16 éves korában Franciaországba ment. Vienne városban megkeresztelkedett, azután Sens városban élt. Aurélián császár őt mint keresztényt, miután szép szavakkal el nem tántoríthatta, megvesszőzöztette, testét vaskarmokkal tépette, máglyára vetette, végre lefejeztette 273-ban.

3. Ifj. sz. Melánia özvegy. Szülei Publikola és Albina igen gazdagok voltak. Duszgazdag jámbor ifjú nejévé lett 395-ben. Sok jót tett. 8000 rabszolgát kiváltott. Eladták francia-, spanyol-, majd olaszországi birtokait. Férjével Afrikába, Tagaszte városba vonult, ott két kolostort emelt, egyet a férfiak, egyet a nők számára. E kolostorokban éltek. Azután Szentföldre zárandokolt, ott is kolostort építtetett jámbor szüzek számára. Szigoru, önsanyargató életet élt. Meghalt 437. dec. 31-én Jeruzsálemben, a kolostorban.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

A háboru. Odalenn Dél-Afrikában nagyon szomoruan sütt a nap az angolokra. Ilyen megaláztatás csak a franciákat érte 1871-ben midőn a németek Párizst is elfoglalták. A transzváli burok egyre verik az angolokat, kik még eddig egyetlen ütközetet se tudtak megnyerni. A múlt szombaton reggel négy óraker ismét szomoru távirat érkezett az angol fővárosba, Londonba, mely megint vereségről adott hírt, még pedig nagyon csufos vereségről. Ez a csapás talán a legérzékenyebb az összes eddigi csapások között, melyeket eddig a burok az angolokra mértek. Joubert bur tábornok a Tugela folyó partján Kolenzó város közelében mérkőzött meg az angolok főserégével, melyet Buller tábornok vezetett. Bullernek 25 ezer embere és 32 ágyuja volt. Szándéka az volt, hogy a burok zárja alól fölmenti Ladysmith várát s kiszabadítja onnét Weite tábornokot, aki már hónapok óta be van szorítva a várba s onnét nem tud

mozdulni, mert a burok nem eresztik. Pedig már nagyon ki kellene mennie, mert az élelme a fogytékán van s ujhoz nem tud jutni.

Bullernek a Tuga folyón kellett volna átkelni, de a folyó tulsó oldalát megszállva tartották a burok. Egész hadserégével kivonult, hogy az átkelést késztül vigye. Három csapatot rendelt az átkelés vonalának biztosítására. Hildyard tábornoknak jobbról, Hart tábornoknak balról s Lyttleton tábornoknak a közepén kellett támadni. Az átkelést azonban a burok ágyuk és katonák rémséges tüzelése lehetetlenné tette. A burok támadása oly erős volt, hogy az angolok elhánták fegyvereiket s úgy futottak vissza felé. Tíz ágyujuk is a burok kezébe esett, egyet meg gránátlövéllyel pusztítottak el. Buller vesztesége 1097 ember 11 ágyu és sok ezer puaka. Továbbá a burok kezébe esett az összes munició, élelem, golyók, töltények, stb.

Az angolok, különösen az angol katonák nagyon szégyenlik e csufos vereséget. Bullerbe volt minden bizalmuk, akit nagy tudományú katonának tartottak s biztosra vették, hogy Buller kiköszörüli az angol hadsereg eddigi esorbáját. Hisz ezzel a szándékkal is küldte a kormány Afrikába. Azt várta tőle, hogy ő mutassa meg, miként kell a burokkal elbánni és az angol-tekintélyt megmenteni. Maga Buller is ezzel a szándékkal indult utnak. Biztosra vette, hogy Transzvált könnyen leigazza. Elbizakodottságára mutat az is, hogy mikor utakelvé, az angol királynénál bucsu-kihallgatáson volt, azt mondta neki, hogy karácsonyra Transzvált a lábaihoz teszi. Leveleit és podgyászait egyenesen Ladysmith-be rendelte küldeni. S ime, ez az elbizakodott tábornok, az angolok minden reménysége, most oly csufos vereséget szenvedett, aminőt még a többi tábornokok se! Buller volt eddig az egyetlen angol fővezér Afrikában, akit a burok még nem páholtak el, de ime már ő is érzi a burok kezéjébe és burok ész ügyességét.

Az angol nép érzi, hogy nagy szégyen e vereség reá. Igen le van hangolva. A lapok ugyan nyugalomra intik, de már kezd hallható lenni a készülődő zivatar morgása. A nép kezd zugni s szidni azokat, akik a háboru okai. A gyűlölet leginkább Chamberlain angol gyarmatminiszter ellen fordul, mert ő erőszakolta legjobban a háborut. A múlt napokban már utcai tüntetés is volt ellene. A pénzügyminiszter Hicks-Beach le is mondott, mert a háborura megszavazott 80 millió már elfogyott s ő a további költségekért nem akarja a felelősséget viselni.

A hadügyminiszter közzé teszi, hogy Roberto lord tábornagyot az afrikai hadsereg főparancsnokává s Ketschener lordot vezérkari főnökévé nevezte ki. Most ezek mennek le Afrikába s ők veszik át a hadsereg vezetését. Egyuttal újabb katonaságot is szállítanak a harctérre. Csakhogy az a baj, hogy kell 4 hét, míg Londonból Transzválba juthatnak.

Anglia rendkívüli és gyakori vereségei a hatalmában levő összes leigázott népekben fölkelte a remény csillagát. Mind mozognak s azt hiszik, ha fölkelnének egyszerre Anglia ellen, ők is függetlenithetnék magukat. Még az ired is mozognak.

Szóval e háboru Angliának igen könnyen nagyhatalmi állásába kerülhet.

Közgazdaság.

Állami mezőgazdasági intézmények.

Részint azért, hogy a jövőben olvasóinkat igen sok kérdészködéstől megkíméljük, részint pedig — és főképpen — azért, hogy velük az összes állami mezőgazdasági intézményeket megismertessük, melyek azon célból tartatnak fenn közkölt-ségen, hogy szükség esetén minden gazda hasznukat vehesse: föl fogjuk tehát sorolni valamennyit. Előre megjegyezzük, hogy a felsorolandó intézmények kötelesek készséggel és ingyen fölvilágosítást nyújtani mindazoknak, akik őket akár személyesen, akár *bélyegtelen* folyamodásban ez iránt megkeresik. Természetesen mindegyik intézmény csak azon dolgokban szolgál fölvilágosítással, amelyek szakmájába tartoznak. Ha az intézmény felsorolásánál díjazás nem lesz megemlítve, tudni kell, hogy annak az intézménynek szolgálata *díjtalan*. Még a szakértőknek a helyszínére való utazása és ottani munkája és fáradozása is ingyenes, ha *közérdekből* szállanak ki valahova. Azonban magán fél is bármikor magához hívhatja őket, hogy tanácsaikat a helyszínen kikérje, de akkor köteles az illető a kívánatára megjelent szakértőnek napidíjat fizetni és az utiköltségét megtéríteni. Csupán a tanácsáért és fáradozásáért nem fizet semmit. — A felsorolandó összes tanintézetekben a tanítás tandíj fejében történik, de minden iskolánál vannak rendszeresíve tandíjmentes, továbbá állami vagy magánösztöndíjas helyek is.

Ezen közlemény minden gazdára nézve hasznos tudnivalókat tartalmaz: mindenki őrizze meg tehát, hogy szükség esén kikereshesse belőle, amit tudni akar.

Az illető állami mezőgazdasági intézmények szakok szerint a következők:

1. Az ország időjárásai és talajviszonyai ismertetésére, a talajjavítás és mezőgazdaság különböző ágainak előmozdítására szolgáló intézmények.

M. kir. országos meteorológiai és földmágnességi intézet Budapest (I., Fő-utca 6.) az ország éghajlati viszonyainak kipuhatólásával foglalkozik; a meteorológiai állomások sürgönyeiből naponként szerkesztett „*Időjárásai jelentés*” táblázatosan és térképen bemutatja a következő 24 órára várható időjárást, e jelentést intézetek, lapok és magán előfizetők kapják; az időjelzés gyorsabb terjesztése végett a várható időjárást közli 300 távirtdahivatallal, melyek azt kifüggesztett bádóg táblákon jelzik.

M. kir. földtani intézet Budapest (VII ker., Stefánia-ut) az ország földjének geológiai viszonyait kutatja; agrológiai osztálya a talaj rétegzési viszonyait tanulmányozza; a termőréteg meghatározásával, 2 méter mélységig az altalaj leírásával foglalkozik; az intézet a hatáskörébe vágó ügyekben szakvéleményekkel szolgál.

M. kir. kerületi kulturmérnöki hivatalok Budapest, Komáromban, Kassán, S.-A.-Ujhelyen, Debreczenben, Kolozsvárott, Aradon, Brassóban, Szombathelyen, Temesvárott, Nagy-Enyeden, Pécsen és Pozsonyban a gazdaközönséget a talajjavító munkálatok keresztülvitelénél támogatják s a közérdek szempontjából is fontos ily munkálatokat kezdeményezik; e végből tanácsot adnak a talajjavítás alkalmas módjáról, elkészítik a szándékolt munkálat terveit, költségvetését, megállapítják a kiviteli módokat. — A kulturmérnökök igénybevétele a földművelésügyi m. kir. minis-

től kérhető: azok kiküldetése a kérvények beérkezési sorrendjében történik s a kérelmezőre költséggel nem jár.

M. kir. vízmesteriskola Kassán a kulturmérnökök mellett ezek hatáskörébe eső munkálatoknál működő műszaki segédszemélyzetet képezi ki; felvételi kellékek: 18 évet betöltött, 30 évet meg nem haladott kor, egészséges erős testalkat, legalább 2 középiskolai osztály végzése vagy katonai altiszti rang.

M. kir. orsz. kémiai intézet és központi vegykísérleti állomás Budapest (Földmiv. min. palota) valamint a m. kir. vegykísérleti állomások: Debreczenben, Kassán, Keszthelyen, Kolozsvárott, M.-Óvárott, Pozsonyban a mezőgazdasági ipar körébe vágó ellenőrző vegyvizsgálatokat teljesítenek az állomások részére érvényben levő díjgyűjtyékben megállapított díjért; továbbá a kolozsvári és pozsonyi állomások kivételével a mezőgazdaság különböző ágainak fejlesztéséhez vegytanba vágó vizsgálatok és kísérletek végzésével járulnak hozzá. Valamennyi állomás hatósági szakértő a mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának, valamint a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló törvények végrehajtásánál.

M. kir. vetőmagvizsgáló állomások: Budapest (IX., Soroksári-ut 8.) Debreczenben, Kassán, Keszthelyen, Kolozsvárott, M.-Óvárott a különböző vetőmagvak ellenőrző vizsgálatát teljesítik azonosságra, tisztaságra és heremagvaknál arankatartalomra, a tisztított heremagvakat arankavizsgálatot bizonyító bárczával látják el; széna- és abrakakarmányokat botanikailag elemzik, gyomokat és gyommagvakat meghatározzák s az ellenük való védekező eljárásokat ismertetik. Valamennyi állomás hatósági szakértő a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló törvény végrehajtásánál. Az állomás által végzett vizsgálatokért az érvényben levő díjgyűjtyékben megállapított díjazás jár, a gazdák részére végzett vizsgálatok azonosságra, tisztaságra, csiraképességre és arankamentességre díjtalanok.

M. kir. növénytermelési kísérleti állomás M.-Óvárott gazdák közreműködésével gyakorlati irányú kísérleteket végez a miveleti növények megfelelőbb fajainak és változatainak, trágyaszereknek és trágyázási eljárásoknak kipróbálása és terjesztése végett, vetőmagtermelés és tenyésztés meghonosításán munkálkodik; saját telepén növénytermelési kérdéseket tanulmányoz; a gazdaközönségnek növénytermelési kísérleti kérdésekben tanácsot és utbaigazítást ad.

M. kir. dohánytermelési kísérleti állomás Debreczenben, a dohánytermelés és kezelés tökéletesítése, a dohány minőségének javítása érdekében saját és csabai fióktelepén, valamint dohánytermelő gazdák közreműködésével kísérleteket végez, dohánytermelési és kezelési szakkérdésben az érdekelteknek tanácsot és utbaigazítással szolgál.

M. kir. gépkísérleti állomás M.-Óvárott, mezőgazdasági gépeket és eszközöket használhatóságukra és értékükre megvizsgálja s a mezőgazdasági gépészet körébe vágó ügyekben és kérdésekben fölvilágosítással szolgál.

M. kir. rovartani állomás Budapest (V., Nádor-utca 28. sz.) a káros rovarokat tanulmányozza, az ellenük való irtószerket és eljárásokat kipróbálja, azokra vonatkozó ismereteket terjeszti; nagyobb rovarkároknál az irtómunkálatokat a helyszínen vezeti. Az állomás segítségére szolgálnak a rovarkártudósítók, akik a kártékony rovarokat az állomásnak rendszeresen beküldik s a kár terjedelméről az állomást értesítik. Rovarkártudósító lehet minden ajánlkozó, kit arra az állomás alkalmasnak talál.

M. kir. növényélet és kórtani állomás M. Óvárott, a növényeken nem a rovarok, hanem virágos vagy virágtalan élősködő szervezetek (virágos paraziták és parazitagombák), valamint kedvezőtlen életviszonyok által okozott károkat, azok elhárítására alkalmas védekező eljárásokat tanulmányozza, az érdekelteknek idevágó szakkérdésekben tanácsot szolgál. Az állomás segítségére vannak mindazok, akik növényi betegségek jelentkezéséről a megtámadott növényrészek beküldésével az állomást értesítik.

M. kir. állatleltani és takarmányozási kísérleti állomás Budapesten (VII., Rottenbiller-utca 23.) a háziállatok okszerű takarmányozását tanulmányozza.

M. kir. mezőgazdasági kísérleti központi bizottság Budapesten (Földmívelésügyi miniszteri palota), mely a fent megnevezett állomások tervszerű együttműködésének irányítására hivatott; ez állomások munkálkodásának eredményét „Kísérleti Közlemények” címen időhöz nem kötve megjelenő füzetekben bocsátja közzé, melyeket hozzá érkező írásbeli megkeresésre bármely gazdának díjtalanul megküldi.

M. kir. bakteriologiai intézet Budapesten (VII., Rottenbiller-utca) az állatorvosi akadémia kapcsolatában a házi állatokon előforduló ragályos betegségek előidézőit tanulmányozza, ebbe a szakmába vágó vizsgálatokat teljesít és kísérleteket végez; szakkérdésekben felvilágosításokkal szolgál.

M. kir. gyapjúminősítő intézet Budapesten (V., Klotild-utca 22.) a juhtenyésztés és gyapjuértékesítés érdekében a mosott és mosatlan bunda ellenőrző vizsgálatát teljesíti; a gyapjuismeretet tudományos irányú vizsgálatokkal a gyakorlat hasznára fejleszti; az országos juhtenyésztés irányelveinek megállapításánál közreműködik.

M. kir. gazdasági tanácsadó bizottságok, a gazdasági akadémiánál M. Óvárott, a gazdasági tanintézeteknél: Debrecenben, Kassán, Keszthelyen, Kolozsvárott szakvéleményt adnak gazdaságok berendezésére, üzemtervekre, becslésre, bérszerződésekre, számvitelre stb.-re nézve. A szakvélemény díjtalan, de ha a szakértő a helyszínére utazik, a megkereső fél annak szabályszerű utiköltségeit fizeti.

2. *A lótenyésztés-, szarvasmarha-, juh-, sertésenyésztés, tejjgazdaság, baromfi-, hal-, méh- és selyemtenyésztés érdekeit szolgáló intézmények.*

M. kir. állami ménesek: Kisbéren angol telivér és félvér, Bábólnán arabs telivér és félvér, Mezöhegyesen az itt tenyésztett Gidrán, Nagy- és Kis-Nonius-törzs, angol telivér, Fogarason lipicai és angol félvér tenyésztésére szolgálnak; a köztenyésztést fedező ménekkel ellátták, e célra a földmívelésügyi kormányzat magántenyésztőktől is vásárolt egy-éves korukban kiválasztott és hároméves korukban is alkalmasnak talált méncsikákat; bizonyos számú ménnek községeknek olcsón és részletfizetésre is eladatnak.

M. kir. méntelepek: Székes-Fehérvárott, Nagy-Körösön, Debrecenben, Sepsiszent-Györgyön az állami mén gondozására és felügyeletére szolgálnak, melyeket a tenyésztési évről a gazdaközönség közvetlen használatára az ország mintegy 1000 fedeztetési állomásán helyeznek el, a hol csekély fedeztetési díj ellenében vehető igénybe. Nagyobb tenyésztők egy-egy tenyészévről bérelhetnek is méneket.

M. kir. állattenyésztési kerületi felügyelőség: Budapesten, Besztercebányán, Balassa-Gyarmaton, Debrecenben, Deésen, Kassán, Komáromban, Kolozsvárott, Máramaros-Szigeten, Pozsonyban, Segesvárott, Nagy-Szababon, Szegeden, Temesvárott, Nagyváradon és élőkön a m. kir. orszá-

gos állattenyésztési felügyelőség Budapesten a páros uju háziállatokat tenyésztő közönség támogatására és utbaigazítására, a köztenyésztés vezetésére és irányítására szolgálnak; az állami gazdaságok, gazdasági tanintézetek és földműves-iskolák tenyészeteiből származó, valamint jóhírű magántenyésztésekből összevásárolt tenyészanyagokat, kosokat és sertés kanokat esetleg kedvezményes áron, részletfizetésre, községeknek, közbirtokosságoknak és szövetkezeteknek a földmívelésügyi kormány által évenként meghatározott számban közvetítik.

M. kir. országos tejjgazdasági felügyelőség Budapesten (Földmiv. minist. palota) tejjgazdasági érdekek előmozdítására tejszövetkezetek kezdeményezése és vezetésére, szakkérdésekben felvilágosítás és utbaigazítás nyújtására hivatott.

M. kir. tejjgazdasági szakiskola Sárváron a tejjgazdaság körül szükséges ismeretek megszerzésére sajtimesterek, tejjgazdaságok, tejszövetkezetek vezetésére alkalmas egyének kiképzésére szolgál; évenként kétszer tartatik négy hónapos tanfolyam.

M. kir. tejjgazdasági munkásokat képző iskolák Munkácsán és Gödöllőn tehenészetekben alkalmazandó férficselédnek szakszerű kiképzést nyújtanak; a tanfolyam tartama egy év, felvételi kellék: betöltött 16 év, írni-olvasni tudás.

M. kir. tejjgazdasági munkásnőket képző iskola Nagyszécsényben főleg kisgazdaságok korlátozott számú tehénállományához alkalmazandó női cselédek gyakorlati kiképzésére szolgál; felvételi kellék: betöltött 15 év; a tanfolyam tartama félév.

M. kir. baromfi-tenyésztési felügyelőség Budapesten (Földmiv. és ügyi miniszteri palota) az ország baromfiállományának javítására és szaporítása érdekében működik; a földmívelésügyi kormány által Gödöllőn, Kolozsmoroson, Kassán, Debrecenben, Adán, Szent-Imrén és Rimaszombatban fentartott baromfi-tenyésztőtelepekből származó, valamint időnként a magántenyésztőktől bevásárolt anyagnak a köztenyésztésre való kiosztását közve itti.

M. kir. baromfi-tenyésztő telep és munkást képző szakiskola Gödöllőn, a köztenyésztés céljaira fajaronit tenyészt; baromfi-tenyésztők által alkalmazandó cselédeket képez ki.

M. kir. halászati felügyelőség Budapesten (Földmívelésügyi miniszteri palota) a közvizek halászatának és a mesterséges haltenyésztés előmozdítása érdekében működik; e célból halászati társulatokat szervez, állóvizek és csatornák haltenyésztés utján hasznosítására terveket készít, haliká oszt ki; szakvéleményt és szaktanácsot nyújt.

M. kir. méhészeti vándortanítók: Bábonyán, (Miskolc mellett), Jászberényben, Nagy-Enyeden, Nagy-Szalontán, Pozsonyban, Szegzárdon, és élőkön a m. kir. országos méhészeti felügyelőség Budapesten a méhészet fejlesztésével, a méhtenyésztési szakismeretek terjesztésével foglalkoznak; méhészeti ügyekben kérdést tevőknek felvilágosításokkal szolgálnak.

M. kir. országos selyemtenyésztési felügyelőség Szegzárdon a selyemhernyó tenyésztés fejlesztése, az ehhez szükséges szederfatenyésztés, valamint a selyemhernyó-tenyésztési szakismeretek terjesztése érdekében működik; e célból a szegzárdi selyempetékészítő állomásról petét, a selyemtenyésztési felvigyázók útján 2-3 napos hernyókat, szederfaiskoláiból szederfagombokat és csemetéket ingyen

oszt ki; selyembubó beváltó raktárakat tart fenn 24 helyen; s selyemtenyészési felügyelőség szakmájába vágó minden idevágó szakkérdésben felvilágosítással és utbaigazítással szolgál.

(Vége következik)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. Sz. (Vágkirályfa.) Bp. Damjanich-utca 28. hitoktatók háza. — **H. J.** (Székesfejérvár.) Világi ember beiratkozhatik, azaz tagja lehet a szt. Ferenc, szt. Domonkos és Kármelita rendnek, mint harmadrendi testvér. A III-ad rendbe való belépés nem kötelez senkit se a kolostori életre Marad a világban s végzi tovább dolgait. Csak az első polgárinak felel meg. A másodikba mehet. A 4-ikből csak úgy nyerhet bizonyítványt, ha a 2-ik, 3-ik és 4-ik osztályt elvégzi. Másként nem lehet bizonyítványt kapni. — **P. G.** (Kecskemét.) Minden óhajtsa szerint. — **V. B.** (Béna.) Hogy meg ne fapná? — **P. F.** (Hódmezővásárhely.) Mihelyt elég erős. De a kiszolgált katonák előnyben részesülnek. — **B. P.** (Szolnok) A napokban megküldjük. Kereskedőt nem ajánlunk, mert ha csalódnék, minket is okozhatna, minket is okozna, hogy mért ajánlottuk. — **P. J.** (Nagy-Cétény.) Nagel Ottó könyvkereskedőnél kaphat, Bpest, Muzeum-körut. — **H. P.** Fadd.) Megtesszük, hogy küldjük, de aztán ne feledje el ígéretét. — **P. J.** (Nagymagyar.) Nem váltják be. Most a fölszámolással takaróznak. — **St. J.** (Nagy-Koszmály.) Atheneum könyvnyomda, Budapest, Kerepesi-ut. — **K. P.** (Cseke.) Forró köszönet. — **R. J.** (Mohol.) Mi nem állunk jót érte s magunk se bízunk benne. — **J. Gy.** (Komárom.) Biz igaz van, hogy az ügy valja csak kárát. De hát ép azért megfoghatatlan, hogy mért nem hallgatják meg hát a nép kérését! Hisz erőre kapni csak így lehetne, mert a nép, a tömeg az erő. S erősek csak akkor lehetünk, ha néppel tartunk. Az egyház ügye az első. Azt kell mindenekelőtt szol-

gálnunk. Igen ám, de az egyházat csak úgy szolgálhatjuk igazán, ha minél nagyobb erőt tömörítünk melléje. S ezt csak úgy tehetjük, ha a nép iránt méltányosak vagyunk. Jogait megadjuk: a nép csak akkor fog ragaszkodni hozzánk, akkor tart velünk, akkor hiszi el, hogy barátai vagyunk s akkor támogat bennünket. Ez oly egyszerű, oly logikus és oly ti zia dolog, s mégis, mily keservesen értik meg! Ugy lesz, amint kívánja. — **B. J.** (Jászapati.) A N. eddig kapott számaiért semmit se kell fizetniök. Teljesen ingyen küldték. Üdvözlöt az összes jó néppártiaknak. — **B. J.** (Erdő-Bénye.) A lapok mind menni fognak, a később fizetőknek is. Csak aztán meg ne feledkezzenek ígéretükről. Mindnyájuknak boldog ünnepeket kíván a szerkesztőség. — **P. M.** (S.-Endréd.) A nép választja a bírát és elöljárókat. Ne arra szavazzon a nép, akit a szolgabíró akar, hanem arra, akit a többség óhajt. Akkor hiába akar a szolgabíró mást. De a jóra való szolgabíró nem is erőszakoskodik ebben. Hisz a nép önmagának választ elöljárót. A fő az összetartás. — **D. S.** (Mesterszállás.) Csak tévedésből történt. Az elmaradt időt betudjuk 1900-ban. — **M. J.** (Péntekfalú.) Oh, azért nem nehezeltünk

Kiadóhivatali üzenetek.

M. L. (Faiport.) Pénze megjött, a jövő év júnijáig végéig rendben van. — **Sz. A.** (Ikrény) Március végéig rendben van. — **J. P.** (Cleveland.) Pénze megjött, a jövő év végéig rendben van. — **F. M.** (Woodland.) A jövő év végéig rendben van. — **B. J.** (Julius végéig.) — **Gy. M.** (Vidrány.) Megkaptuk. — **F. V.** (Nyulfalú.) A „Szőlős Gazda“ című könyvre küldött összeget elkönyveltük a Magyar Néplapra, mivel a könyv már elfogyott.

A szerkesztésért felelős: **Németh Gellért**

Keresztények! Csak keresztényeknél vásároljatok!

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
sz. 4. kőr. udvari szállások.

Valódi

Loupiadesi-víz

a csodaforrásból, eredeti egyliteres palackokban, csomagolással s hőmentesen

2 frt 10 kr-ért

kapható kiadóhivatalunknál

Specialista
sérvkötőkben!

Keleti-féle ex. és kir. szab. sérvkötője a legújabb szerkezettel, elismerve a legtekintesebbek ezen genében. Nem csuszik, nem okoz kellemetlen nyomást s megfelel a legmagasabb követelményeknek.

Árak: Egyoldali 6 frt.
Kétfoldali 12 frt.
Meg nem felelő kicseréltetik.
Képes arjegyeket díszkróciával küld a grá.

KELETI J.
IV., Koronaherceg-utca 17.

Meghívó

a zichi önszegélyző szövetségnek 1899. évi decz. hó 26-án d. u. 3 órakor tartandó évi rendes közgyűlésére, melyre az érdekeltek tagok tisztelettel meghívotnak

Tárgy:

Az évi számadás megvizsgálása és a mérleg megállapítása.

Vesztergom Móríc
szövetkezeti jegyző.

ISZAKOSSÁG

Égyezkedés a már számos esetben bizonyított eredményes kezeléséről, a „Sas gyógyszertárban” külön orvosi rendelet szerint készült, „iszakosság” elleni szerrel, igazán csillagértékes. Az Heltnek tudós néki is beadható. Egy adag ára 2 forint 20 kr., egy hatós adag, mely máskor bajnál szükséges, 4 forint 40 kr.; az előbbi Heltnek előlegez bevétele mellett, bármilyen ártalmatlan. Kapható: Sas-gyógy-szertárban, Vesztergom, 10. sz.

Gazdasszony.

Intelligens külsővel bíró 26 éves r. k. vallású árva leány, ki a falusi háztartás minden ágában jártas jó bizonyítvánnyal rendelkezik, gazdasszonyi állást keres jólelkű plébánosnál. Szívea megkeresések. „Szerény” jelige alatt e lap kiadói hivatalába kéretnek.

A „Zöld kereszthez”

forduljon minden takarékos keresztény háziasszony, mert ott az alatt jelzett és számos más árukat csodás áron szerezheti be. Mintákat nem küldünk, miután az áruk egész végben vannak. Mindenki megbízhat, pontos és szolid kiszolgálás. Londonban aranyérem és díszoklevéllel kitüntetve.

- Téli uri trico-ing47, —55, —75, 1.10
- Téli uri nadrág50, —75, —90, 1.15
- Fegyh. kötött uri harisnya15, —18, —22
- Francia köpfer alsó nadrág59, —65, —78, 1.—
- 1-a minőség hálóing1.15, 1.25, 1.35
- 5-rétű tartós gallér12, —14, —16
- 5-rétű tartós kézelő15, —18, —20
- Uri ing, redős98, 1.—, 1.10, 1.25
- Uri ing, sima83, —85, —92, —95
- Női trico-ing, divatos50, —65, —75, —80, —95
- Női trico-nadrág58, —65, —85, —90, 1.—
- Halesont-fűzők50, —65, —75, —85, 1.25
- 1 vég rózs. angin (toll-tok)5.90
- 1 szoba szőnyeg nagy2.70
- 50 rőf rumburgi vászon9.50
- 30 rőf rumburgi vászon5.—
- 1 vég lepedő-vászon 7 lepedőre6.50, 7.—
- 1 vég cérna-kanavász5.50
- 1 vég schiff a 1-a4.50, 5.80
- 6 szem. kávéteríték1.10, 1.25, .35, 1.65
- 6 szem. ajour-teríték2.50, 3.—
- 6 drb. damaszt-törülköző1.20, 1.35
- 6 szem. damaszt-teríték2.50, 3.—, 3.50
- Divatos nyakkendő39, —45, —50
- Női ing schiflonból díszes1.20
- Női harisnya22, —25, —27, —29

Gépészek és kazánfűtők figyelmébe!

50 kr a kazánfűtők vizsgájára előkészítő kézikönyv. 8 rajzzal ellátva kérdés s feleletekben 75 kr. Az előbbi és a mozgony- és a cséplőgépkezelők kézikönyve. 1 frt 20 kr. a két előbbi és a magas-alacsony nyomású condentátoros stabil gépkezelők részére 400 kérdés és felelet. 28 rajzzal számos magyarazattal. Morva Rezsónél, Budapesten, VI., Csángó-utca 9. szám, II. em. 35. A vizsgára előkészítést is elvállalom.

Tyukszem és szemölcsben szenvedőknek

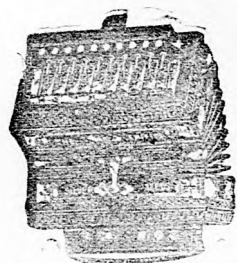

egy mindenhol található növényt, mely évek óta kitűnő sikerrel használt gyógyfünek bizonyult, a mennyiben pár napi alkalmazás után tőle a tyukszem örökre kivesz, ajánl, s használati utasítást díjmentesen küld.

DEÁK FERENC Bpest, VIII. Práter-u. 44.

(Válaszra 15 kros belül melléklend.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!!

Olcso és kitűnő hangszerek csakis **Bárány Dezső** mű-hangszerésznél kaphatók Budapest, VIII., Kerepesi-ut 57 á. Nevezetesen: **harmonikák, hegedűk, fuvolák, czimbalmok cziterák** és mindenemű hangszerek jótállás mellett.

!!Képes árjegyzék vidékre ingyen!!

Dupla villany-delejes kereszt vagy csillag.

R. B. sz. 66.967. gyógyít és felvidít jótállás mellett! reuma, rheuma, asztma, almatianság, fülzugás, ischias, nehéz hallás, idegesség, st. vágytalanság, sápkór, fogfájás, migrén, szív-dobogás, tehetetlenség, ejfájás, epilepsia, eszker

valamint minden **idegbajban**. Még 20 éves betegségek is teljesen meg lettek vele gyógyítva! Azon beteg, a ki az én készülékemtől legfeljebb **45 nap** alatt meg r. n gyógyul, a pénzt azonnal vissza kapja. A hol már semmit sem használt, ott kérem a én készülékemet megkérteni.

A his készülék 2 frt, csak gyermekeknek és nagyon érzékeny nőknél alkalmazandó. A nagy készülék 3 frt, réjbb, de legfeljebb 30 évig tartó betegségeknek alkalmazandó. Utánvétel vagy előleges fizetés mellett küld szet a központi elárusító hely a bel- és külföld részére, **MÜLLER ALBERT Budapest, V., Kálmán-u. 19 P.** (raktár: Garas 8-nél Budapest, V., Lipót-kört 21/a Petrovics K. ároglánánál, Budapest, IV., Nécsútea 2. szám.

Csomagolás ingyen.
BÖHM ÁRMEN áruháza a Zöld kereszthez, Budapest, Városház-tér 9. (Piaristákkal szemben). Fiók-üzlet: VI., Andrássy ut 66. sz.

Jó keresztény hivek! ?? Tudják már Önök??

Hogy Magyarország legrégibb cipő-áruháza ujonnan vidékre szállítási osztályt rendezett be. Ezen osztályban különös figyelem fordítatik vidéki megrendelésekre. Csakis jó minőségű cipők s eszimat küldünk szét, hogy Magyar országkeresztény vevőit magunkhoz szoktassuk. Tehát tegyen minden jó keresztény próba-rendelést, melyből meg fog győződni, hogy egyedül csak nálunk lehet jó minőségű cipőt vásárolni.

Férfi cipők:	Női cipők:
Borjubőr cuggos betéttel, elegans forma előálló talp . . . 3.70	Zerge bőr cuggos cipő . . . 3.50
Posztó cipő borjubőrrel borítva dupla-talp . . . 3.80	Posztó cuggos cipő . . . 3.30
Posztó cipő orozlakkal, borítva dupla-talp . . . 4.30	Posztó cipő zergebőrrel . . . 3.70
Posztó cipő egy drb-ből fájós lábnak 3.50	Posztó cipő orozlakkal . . . 4.—
Fűzős cipő erős bagaria bőrből, erős talp . . . 4.—	Cuggos keztyűbőr lakkal . . . 4.—
Cuggos keztyűbőr lakkal v. vikszbőrrel . . . 4.50	Fűzős cipő zergebőrrel . . . 3.70
	Gombos cipő zergebőrrel . . . 4.—
	Halina borítva 5.50
	Báránybőr béléssel . . . 6.—

Vidéki megrendelésnél elegendő a láb talpát egy papírra rajzolni. **Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld BUCHWALD ELEK UTÓDAI** Oros és kir. fens. Clotild főhercege asszony név. szállítójá **Bpest, Koronaherceg-utca 8. sz.** (A Haris-Bazár épületében.)

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra,
a valódi bec-érték három negyed ré-
széig 20-60 évi törlesztésre Bir-
tokos fölmondbat, pénzintézet ellen-
ben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költéség

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataz-
teri birtokiv másolat.

Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet

Budapest, VI., Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország
minden megyéjéből hatóságok és a legte-
kintélyesebb földbirtokosok által okmánysze-
rűleg ajánlva van s fennállása óta (1890)
50.000.000 frtnyi kölcsönöket szavazott meg.

Legjobb a dr. Forti-féle

SEBTAPASZ

Forti László eredeti gyártmánya.

Rendkívüli gyógy- és fájdalomcsillapító hatása
mindennemű **sebeknél, égéseknél, daganatok-
nál** stb. Azonnal csillapítja a fájdalmat, oszlatja
és rögtön gyógyítja a daganatot.

Ára 1 frt, kisebb 50 kr. és a legkisebb 25 kr.
Kapható a készítőnél, **Forti László** Budapest,
II., Iskola 28 és a főraktárban Budapest, **Tö-
rök József** gyógyszertárban, Király-utca 12. és dr.
Egger Leó gyógyszertárban, Váci-körút 17.

A „Magyar Herkó Péter”

Nagy Képes Néppárti Naptára

a rendkívüli gazdag, tréfás és komoly tartalmu
naplár. Teli jóízű kepekkel s számtalan zsidó-
alomával. 1 db 4 kr., 12 db 4 frt, 50 db 15 frt
Megrendelhető Bpsten, József-körút 49. a Ma-
gyar Herkó Péter kiadóhivatalában.

Megrendelésnél kérik a lapra hivatkozni.

STOWASSER J.

Cs. és kir. udvari hangszergyáros,
tökéletesen javított és szabadal-
mazott tárogató feltalálója

Budapest. II., Lánchíd-u. 5.

Hegedűk 3, 4, 5, 6 frttól fejjebb.

Gordonkák 8, 10, 12, frttól fejjebb.

Trombiták 12, 15, 18, 20 frttig.

Czimbalmok 35 frttól 300 forintig.

Tárogató ősi magyar hangszer 20
frttól 60 frttig.

Harmonikák 2, 3, 5, 6, 8 frttól fejjebb.

Községi dob két verővel 9 frt 50 kr.

Finom hegedű

vonóval és lakirozott fatokkal

8 forint.

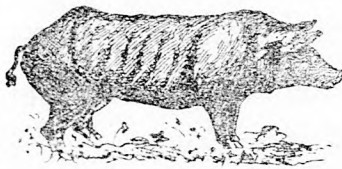
Képes árjegyzék ingyen és bér-
mentve megküldetik.

Gazdáink szives figyelmébe

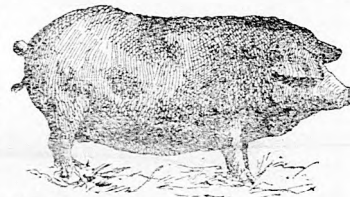
a legmelegebbben ajánljuk az egész
világon elterjedt páratlanul jó hatásúnak
bizonyult gyógyszer

Disznóvész ellen,

mely a sertéseknél fellépő vést annak
tovább terjedését meggátolja: Kitűnt
vegyszerösszetételénél fogva nemcsak a
számos ezrekre menő köszönet és

különböző betegségektől óvja meg a sertéseket, hanem azoknak hizását a leg-
nagyobb mértékben előmozdítja; — mit számos ezrekre menő köszönet és
hála nyilvánítások eléggé igazolnak. Ára
használati utasítással együtt egy eredeti
nagy fékhos csomagnak 50 kr., egy
kilo nagyobb csomagnak 90 kr. — 1
csomagos rendeléseknél bérmentve küldi
a **Szent István Gyógyszertár, So-
mogy-Szill.** Ugyancsak ott kapható a
köszvény, rheuma, csúsz, izom kereszt
s mindennemű esonbántalmaknál kivá-
lóan jönnek bizonyul

Köszvény-Balsam,

mely gyógybalsam már igen sokaknak adta vissza teljes egészségét — mit
eredeti okmányok is bizonyítják. Rendszeres használatánál küldi a csontok minde-
nemű bántalmait, a szerkezetet feltűnően oldja s így természetes tulajdonsága
hogy a testnek fiatalos rugékonyságot ad. Egy eredeti üveg ára használati ut-
sítás-al 70. Egy nagyobb eredeti üvegára 1 frt 20 kr.

RÉTAY és BENEDEK

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyleti lobogók gyára

oltár- és szószék-építész, templom-
díszítő és aranyozó vállalat

Budapest IV. kerület, Lipót-utca 21. sz.

A nagymélt. és föltisztolendő Császári György királyi ercekek, s budapesti és a közdívásárhelyi
oltárregylet szállító.

Ajánlják bőven felszerelt raktárukat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászló-
kat, tűzoltó-, iskolai és temetkezésegyleti, iparos-dalegyleti lobogókat, szentségtartókat,
kelyheket, áldoztató kelyheket, kereszteteket, füstölőket, oltárlámpákat, csillárokat, szob-
rokat, nagy választékban! Elfogadják stációkepek és szentképek festését; oltárok, Mária-
trónok, Krisztus-sirok és szószékek akármilyen rajz szerinti művészies elkészítését. Egyházi
kelmék, csipkék, falfeszületek, bucsujáró feszületek nagy választékban kaphatók raktárunkon.

Kívánatra készségesen küldünk bérmentve árjegyzékeket és alkalmas mintákat

„Szent Gellért” kath. műintézet nyomása, Epest, Fráter-utca 44.

❧ *Gloria in excelsis...* ❧

*Amit rég megjövendölének
Sok év előtt a bölcsék, vének,
Hogy eljövend a Messiás: ❧ ❧
Szívünkől, — üdvösségtől égve, —
Hozsanna szálljon föl az égbe!
Beteljesült a szentírás!*

*Az éjnek nagy, szokatlan fénye,
Vigasztaló jel, áldás, béke.
„Oh pásztorok, ne féljete!
Betlehemnek kis városában,
A barmok ócska jászolában
Az Üdvözítő született!”*

*Mit oly régen epedve vártak,
Eljött im hát a várva-várt nap,
A földre uj hajnal derül!
Rút bűn, gonosz, hazug világok,
Van már igazság, van birátok,
A szent hit győzedelmet ül! Somogyi Géza.*

Urunk születése.

— Régi hagyományok szerint. —

Szent karácsony, Jézus Krisztus születésének dicsőséges szép ünnepe, üdvözlünk téged!

Nincs az ünnepek között örvedetesebb és kedvesebb, Krisztus születésének csodálatos, mennyei ajándékokkal teljes napjánál.

Az anyaszentegyház így énekel róla: „*Ma az igazság és békeség szállott le a mennyből! Ma támadt az új válság napja! Ma született Megváltónk! Az angyalok, arkangyalok és az igazak vígan éneklék: Gloria in excelsis Deo, et in terra pax hominibus, bonae voluntatis! — Dicsőség a magasságban Istennek. És békeség a földön a jóakaratu embereknek!*”

Senki ezen örömből nincs kirekesztve. Örvedeznek ma a szentek, mert közelget koronájuk. Vigadnak a bünösök, mert magukra szállni látják az irgalmasságot.

De az Istennek jóvolta még mást is művelt. Hogy az emberek még vigabbak legyenek, mindenféle országokban és tartományokban nagy csodákat tett, melyek a kemény szíveket is vidámságra gerjesztették.

A többi között álmétkodásra méltó az, ami a szent legenda (monda) szerint Rómában történt, hol sok zsidó lakott. Mert azon éjjel, midőn Jézus született, egy kút fakadt föl, melyhez még e világon hasonló nem találtatott. Abból ugyanis víz helyett tiszta és jó illatu olaj bugyogott és a Tiberis vizébe folyt. Elgondolhatni, mily gondolkozásra indította e csoda az embereket. Azon a kúton azután örök emlékül egy szép templom épült, mely mai napig is áll. Ezzel a csodával azt akarta jelenteni az Atyaisten, hogy az ő szigorú igazsága, irgalmasság olajává változott és ítélet napig fog folyni.

Más csoda is történt Rómában, melyet minden ember láthatott. Midőn a rómaiak Augusztus császárt Isten gyanánt akarták tisztelni, a császár Krisztus születése napján azt parancsolta, hogy hozzanak hozzá egy sibillát, (jövendőmondót), kitől azt kérdezte, ha fölvegye-e az Isten nevét? Midőn pedig a sibilla szorgalmasan fölnevezte az égre, ime, véletlenül látott a nap körül egy aranyos keretet, melyben egy szűz ült, ki ölében egy igen szép gyermeket tartott. Ezt a sibilla a császárnak megmutatta és így szólt: E gyermek nagyobb náladnál, azért hajts neki térdet. — A császár térdre esvén, imádta a gyermeket és tiszteletére Rómában egy szép oltárt csináltatott.

A harmadik csoda ismét Rómában történt, a békeség templomában. A rómaiak tudniillik egy fényes templomot építettek a *Békeség* tiszteletére s megkérdezték a bálvány-isteneket, meddig fog a templom épségben maradni? a felelet az volt: Addig, míg a Szűz szülni fog. Amin igen örültek, mondván: a templom örökké fog tartani, mivel hogy szűz soha sem szülhet. A templom fenn is állott azon éjjelig, midőn Krisztus született. De a születés órájában fundamentomostól összeomlott. Sőt nemcsak ez, hanem még más bálványok templomai is. A többi között Róma városának tanács-

házában volt két kép: Romulusé és Rémusé, kik testvérek voltak s Róma városát építették. E képek mellett pedig a római törvény egy oszlopra volt írva. E törvényekből azon éjjel némely szavak eltöröltettek, némelyek pedig lepattogtak, amin a rómaiak nagyon megijedtek, azon gyanakodván, hogy más király születik, aki az ő régi törvényeiket és isteni szolgálatjukat elrontja, és ujakat szerez. Mely vélekedés nemcsak Rómában, hanem az egész világon beteljesedett.

De ez még mind kevés. Ennél sokkal több csoda történt azon éjjel, midőn a mi édes Üdvözítőnk született. S mind csak Jézus születésére vonatkozik.

Ájtatos lélek! minekelőtte ezen örvedetes titkot leírom, arra emlékeztetlek, hogy e születésről ne úgy vélekedjél, mint más közönséges gyermek születéséről, hanem gondold meg, hogy Krisztus Urunk, valamint a természetnek szokott járásán kívül fogantatott, úgy annak járásán kívül született is.

Tehát mikor Betlehembe érkeztek, előbb a rokonoknál, (mert sz. József betlehemi volt), kértek szállást. De a rokonok ily szavakkal fogadták: „Jó testvér, el vagyunk már telve jövevényekkel. Keress máshol szállást!” Kerestek is, de sehol se kaptak. Tehát egy rossz istállóban kellett magukat megvonniok. Vagyis, mint a szent evangélium beszéli: Augusztus római császár parancsot adott ki, hogy: *minden alattvaló* abban a városban irassa be magát, melyből származott. (Meg akarván tudni alattvalóinak számát). József és Mária elmentek Betlehembe, mivel onnan származtak, Dávid király nemzetségéből. A szállások mind el levén foglalva, kénytelenek voltak egy istállóba vonni meg magukat, a hol szűz Mária egész nap ült, mint egy elhagyott gerlicze, a kőszikla hasadékjában, s minden kitelhető ájtatossággal készült a szüléshez. Szent József pedig arról szorgalmaskodott, hogy minden szükségest beszerezzen.

Midőn pedig beesteledett, mondá szűz Mária szent Józsefnek: „Szeretett völegényem! közelget már a szerencsés éj, melyben az Isten csodát teend. Ma éjfélikor lesz kilenc hónapja, hogy Teremtőmet méhembe fogadtam. Az éjjel tehát meglátjuk azt, akit a pátriárkák és próféták régen óhajtottak.” „Szeretett Mária! mondá viszonzólag szent József, örvedezek én azon, és az Istennek hálát adok, hogy nekem ily nagy kegyelmet juttatott. De vajjon nem kellene-e némely ájtatos asszonyt hívnom, kik a szülésnél jelen legyenek?” „Nem szükséges, felelé szűz Mária, mert az angyalok jelen lesznek, kiket az Atyaisten az ő szent Fiának szolgálatjára küld. Csak buzgó imával készüljünk a szüléshez, hogy méltók legyünk a Megváltót elfogadni.” „Kész vagyok megeselekedni mindent, — mondá szent József, — ami tőlem kitelhet, csak kedvesen vegye tőlem az Isten.”

Kiment s azután egy égő gyertyát hozott és azt a falhoz ragasztotta. Azután ismét kiment és az imádságra adta magát.

Midőn pedig csak maga volt a Szent Szűz, fevetette saruját, amint valaha Mózes az Isten parancsolatára, ki hozzá a csipkebokorból szólott. Letette azután palástját és feje fátyo át, maga mellé. Haját vállairól leereszté. Kiterített azután két gyapja és két vászonruhácskát, melyek pólya gyanánt szolgáltak. Azonkívül két vászon ruhácskát, melybe fejét be pólyázhatta. Mind ezeket maga mellé rakta, hogy közel legyenek.

Minekutánna minden készen volt, a Szent Szűz letérdelt, szemeit és kezeit az égre emelte s éjfélig buzgón imádkozott. Elérkezvén az éjfél, oly világosság szállott le az égből, mely a déli világosságnál is fényesebb volt. Az emberek látván ezt, nagyon csodálkoztak, hogy éjfélikor déli világosság van.

Azon szempillantásban a szentséges gyermek oly erősen megmozdult az ő szent anyjának méhében, hogy ez az elragadtatásból magához tért. És ugyanakkor a szentséges gyermeket Jézust, minden fájdalom nélkül megszülte.

Kisded fiát lábai előtt látta feküdni, kiből oly nagy világosság származott, hogy a napot hozzá hasonlítani nem lehetett, és a gyertya, melyet sz. József az istállóba hozott, természetes világosságát elvesztette.

Mihelyt az édes Szűz Mária a kis Jézust a kemény kősziklán feküdni meglátta, nagy tisztelettel imígy szólott: „Köszöntlek téged felséges Istenem, és édes fiam!” És alázatosságában nem mert hozzányulni. De midőn jó ideig a földön feküdt, a Szent Szűz kinyújtotta anyai szent kezét, a földről fölemelte, s szívéhez szoritotta, s orcájával és leheletével melegítette. S a földre ülven, ölébe vette, bepólyázta, fejét ruhával bekötözte és édes csókkal ápolgatván, sírni kezdett. Végtére az ő szűz emlőiből szoptatni kezdte azt, a ki isteni hatalmával mindeneket éhet. Mily édes volt Szűz Mária öröme, azt leírni nem lehet.

Mig ezek így levén, sz. József künn, az istálló előtt imádkozott. A nagy világosság miatt és az angyali ének miatt nem merde szeméit fölemelni.

Az édes szűz Mária behívá őtet: „József! — ugymond, — jőjj ide! Ime! az Isten megajándékozott egy fiúval“.

Erre sz. József meztláb bement, és összetett kézzel a szent Szűz előtt térdre esett s fejét a földig lehajtván, örömeiben sirva fakadt.

Szeretett Józsefem! mondá Szűz Mária, emelkedjél föl és nézd meg e szép gyermeket.

Fölemeledett sz. József és egy keveset reá pillantott a gyermekre. De meg-meg a földre borult és örömkben együtt sirtak mindketten.

Kezébe vette a gyönyörű gyermek-Jézust, és a nagy örömtől nem tudván mit tegyen, hogy a kis Jézuskának hol lenne alkalmas helye? Mig szoros vizsgálat után a jászolyba helyezték, ahol ökor és számár leheletével melegítették Teremtőjüket.

Bethlehem közelében pásztorok őrizvén éjjel

juhokat, az Isten angyala megállott mellettök és világosság körül fogván őket, nagyon megijedtek és a földre borultak. Mig az angyal így szólott: „Ne féljétek! nagy örömet hirdetek én nektek, mely minden emberre ki fog terjedni. Mert ma született üdvösségtek, a Krisztus, Dávid városában. A jel az lesz, hogy egy gyermeket találtok pólyába takarva jászolyba fektetve, csak menjétek!”

Ezen hírre úgy megörültek a pásztorok, hogy elmondani nehéz lenne. Fölserkentek tehát és együtt el is mentek Bethlembe. Meg is találták Jézust Szűz anyjával és sz. Józseffel. Különböféle ajándékokkal kedveskedtek megteremtőjüknek, a megtestesült Jézusnak. Adtak neki bárányt, sajtot, túrót, vaját, tejet: ki mit tudott adni. És arca borulván, imádták a kisdedet.

Mi is serkenjünk föl és siessünk Jézushoz. Vigyünk neki ajándékul tiszta szívet, buzgó lelket. Örömmel üljük meg születése ünnepét és igazán szolgáljunk neki, hogy egykor a választottak seregébe számlálhassunk és vele az angyalok millióival együtt vigaluhját zengedezhessünk.

Patyi József

Történet.

Édes anyám, édes anyám,
— Kéri jó anyját a kis lány, —
Kapok én majd új ruhát?
És szól anyja: „Nézd, az utcán,
Kék fagy ül ajkán s az arcán,
Ott az a koldus-leány.

Apja, anyja beteg otthon;
Éhező nép, rideg otthon; —
Szomorú egy élet ez!
Mond leányom, új ruhácska
Kell-e, vagy gondoljunk másra,
Kit csupán a rongy fedez?”

És a kis lány elmerengve
Néz az éhező betegre
S szól anyjának: „Oh! anyám,
Add a pénzt az éhezőnek,
Irgalmazunk szenvedőnek,
Nékem oly sok a ruhám!”

Boldogan néz gyermekére
Az anyja. Ki a szegényre
Gondol, áldott az legyen!
Ruhá tested ékesíti,
Lelkedet jótett díszíti,
Ezt viseld ily ékesen!

Gáspár Imre.

Petike karácsonyfája.

Petike anyja szegény özvegy asszony volt. Két keze munkájával nagy nehezen kereste mindennapi kenyerét. Nem uszott tehát bőségben, nem élt jómódban, de azért soha se panaszkodott. Sőt elégedett volt. Senki egy zugolódo szót nem hallott tőle. Hisz megáldotta az Isten egy oly kincsessel melyet semmiért se adott volna oda. Egész rajongással e-arette gyermekeit, a kis Petikét.

Petike volt életének öröme, napsugaras boldogsága. Ha csak rátekintett is a fehércékű picike teremtsére, valósággal megdicsőült. Minden buját-baját elfeledte ilyenkor s egész kebelét csak a boldogság fénye világította be.

Petike még csak két éves volt s már árva. Apja már egy éve a sirban pihen. Szerencsétlenség ölte meg. Tavaly télen az erdőbe járt ő is fát ásni ki. Egy hatalmas tölgy dőlésében elütötte s maga alá temette. Nyomban meghalt.

Azóta anyja napszámmal tartja fenn magát. Keserves élet, de ennek a szegény özvegynek nincs panasza amiatt. Egészsége jó, dolgozni szeret. Dolgozik is szívesen, mert hisz a kis Petikéért teszi. Ha keres egy pár hatost, a kis gyermeknek szerez örömet. Ő kap szép fodros szoknyácskát, meleg cipőt, kis kabátot. Oh, hogy örül mindig az a csöpp jószág, valahányszor új ruhát kap a régi kopott helyett! Hogy nevet s hogy tapsol, azokkal a kövér kis hókacsóival. S az anya oly boldog ilyenkor, hogy nem cserélne a világ első hercegasszonyával. De hogy is cserélne? Hisz egvnek sincs olyan szép, olyan kedves fiacskája, mint öneki.

Ezt a karácsonyestét is mily nehezen várta a szegény anya, csak azért, hogy örömet szerezhessen a kis Petikének. Ő is szerzett kis fenyőágot, ahogy a nagy urak szokták. Nem éri ugyan föl a gerendát s nem roskadoz annyi fényes holmi alatt, mint az ispán gyermekeinek karácsonyfája, de azért ez is szép. Nagyon szép.

A tetején egy angyal van, melyet úgy vágott ki a Magyar Néplapból még a nyáron, de megtakarította, mert már akkor gondolt rá, hogy ez épen jó lesz a Petike karácsonyfájára. Mintha csak erre készült volna. Színes papirból láncot csinált s azzal körülvette a kis fát. Aranyos diók, szép piros almák, bányák, galambok, kis nyulak, hosszú-nyaku hatyuk, cifra paradicsommadarak, színes pillangók díszítették a fácskát, mind mind cukorból, édes jó cukorból, amit a kis Peti úgy szeret. Minden ágacsán három darab piros viaszgyertyácska volt elhelyezve. Szóval nagyon szép volt a kis fa.

Hát még este, ha majd a sötétség leszáll és a gyertyák kigyuladnak! Mint fog örülni Petike a csillogó fának, a trombitáló angyalkának és sok szép cukorállatnak!

A földszített fát oda helyezte az anya az asztal közelébe. A falról levette Jézus és Mária szent Szívének egyszerű képeit s azokat is oda állította két felül a fa mellé.

Majd ha leszáll az est, meghozza Petikét a szomszéd-ból a Zsuzsi nénitől s akkor fölragyognak a karácsonyfa gyertyácskái.

Végre elérkezett az este.

A karácsonyfa gyertyáit most gyujtogatja a szegény özvegy. Petikét már áthozta Zsuzsi néni, de még nem mehet a szobába. Még nincs minden készen. Addig a konyhában tartogatja a jó néni. De meleg kendőbe burkolta, nehogy meghűljön a kis gyerek.

A kis Jézuskáról beszél neki, aki ma sorba járja a jó gyerekeket, s ajándékkal lepi meg őket.

Petike figyelmesen hallgatja Zsuzsi néni szavait, pedig még alig ért belőle néhány szót.

Egyszer csak vékony, ezüsthangu csengő szólal meg a szobában s az ajtó kitárul.

Melegség és fény önti el a szobát.

Zsuzsi néni belép, Petikével a karján.

A sok apró lángocskák s a diszes zöld fa láttára

szeme-szája elállt Petikének. A nagy meglepetés egészen némává tette, a különben élénk kis fiút. Csak bámult, bámult.

Mintha gömbölyűre nyilott fekete szemei odatapadtak volna a fához, nem tudta tekintetét levenni róla. Még azt se vette észre meghatottságában, hogy édes anyja vette keblére. Reá nézve csak az a ragyogó fa volt a világ. Őt most egyedül az foglalta le.

Az anya keblét édes boldogság töltötte el. Arcán könnyek peregtek végig, de a lelki öröm igaz gyöngyei voltak azok. Soha se érezte azt a boldogító érzelmet, melyet most kedves magzatának öröme ébresztett szívében.

A kicsikét odavitte a szép fa mellé s az asztalra állította, hogy egészen közelből láthassa a feldíszített szép ágat.

Aztán beszélni kezdett magzatának a kis Jézuskáról, aki úgy szereti a kis gyermekeket, hogy ma ajándékokkal lepi meg őket, ha jők voltak.

— Nézd kedves Petikém, ezt mind a kis Jézus hozta tenéked, — mondá a boldog anya. Mert a Petike jó volt. Anyjának szót fogadott. Nem sirt sokat, nem rontotta el kis játékait. Azért most a Jézuska megint hozott Petikének sok szép játékot, szép bányákat, kis galambokat, édes cukor-süteményeket.

És mind sorba mutogatta a fára aggatott apróságokat.

Petike is próbálta kinyujtani kezecskéit a cukorbányák felé, hogy megsimogassa őket. De anyja visszatartotta.

— Petikének előbb imádkozni kell. Meg kell köszönni a Jézuskának a sok szép ajándékot s aztán foghatja csak meg.

Petike tehát szépen összetette kövér kezecskéit. Az anya és Zsuzsi néni keresztet vetettek. Petike is velük együtt. Oh, hisz ő már régóta tudott keresztet vetni. Majd halkán, értelmesen egy rövid, karácsonyi imádságot mondtak el s Petike vékony, tökéletes kis hangján szépen utánuk mondta az imát. Mint szűz virágkelyhéből az illat, úgy szállott Petike tiszta szívéből az imádság az ég felé.

Ennek végeztével a legszebb madárkákat, aranyos diókat, a legpirosabb almákat leszedte Zsuzsi néni a ragyogó fáról s Petike ölébe rakta.

A kis gyermek hangja ettől egyszerre megjött. Minden ajándékot kitérő sikoltással üdvözölt.

Szép sorba rakta őket a földön, csókolgatta hol egyiket, hol a másikat, de a világért bele nem harapott volna egyikbe se.

— Nem szabad. Jézuska hozta! — mondogatta, gyermekes selypítéssel.

S eljárt az a cukorbányákkal éjfél. Pedig más-kor már hét óra után aludni ment. De ma a boldogság nem engedte az álom angyalát közelébe férközni.

Amint a kis gyermek elszenderült, az anya meg sietett az éjfélit szent misére, hogy hálát adjon Istennek, amiért őt oly végtelen boldoggá tette.

Ugy van, a szív igazi boldogságához nem kellnek kincsek.

Az igazság.

*Az igazság vándorlegény,
Szüntelen vándorol szegény;
De sehol be nem fogadják,
Kegyetlenül elbocsájtják.*

*Az igazság szárnyas madár,
Ágról-ágra szabadon jár;
Csakhogy mindenütt üldözik,
Gyűlölettel lövöldözik.*

*Az igazság kemény szikla,
Tenger habja mossa, vijja;
Bármi belé ha ütközik,
Ő ép marad, az eltörik.*

*Az igazság bátor vitéz,
Halálnak is szemébe néz;
Bár sebet kap, de visszavág,
Meg nem adja soha magát.*

*Az igazság vészes felhő,
Melyből a nagy fergegér jő:
Szór hatalmas villámokat,
Mégöli a zsarnokokat.*

B. Sz.

Az utolsó dal.

Bécs egyik külvárosában, egy szerényen butorozott szobácskában mély csend uralkodott. Az őszi tavaszi levegő lágyan játszadozva suhant be a félig nyitott ablakon s röpkén érinté a hófehér párnák között pihenő halvány bájos arcú leánykát.

Odakünn minden új életre ébredt s titkos reményteljes varázsszal tölté be az emberi sziveket, míg idebent, a szenvedő ifju leány arcán a halál rózsái pirultak. Keskeny kezei viaszcsárgák, majdnem átlátszók: keble alig emelkedett: egyedül szép, nagy fekete szemei ragyogtak tündöklő fényben; arcvonásai aggodó türelmetlenséget fejeztek ki, mintha sóváran várna valakit. Rövid pár perc múlva gyenge, alig hallható hangon szólt:

— Schubert ur ma nem jön el; bizonyára megfeledezett ígéretéről. Oh, ha tudná, milyen epedve várom őt!

Az anya, egy megtört öreg asszony, gyengéden törölte le a hideg izzadság-cseppeket egyetlen gyermeke homlokáról, a ki alig élt 16 tavaszt s máris a halál jegyezte el.

— Eljön ő, drága gyermekem, — mondá meggyugtatólag. — Hiszen mindig szívesen tölt pár órát nálunk.

— Oh bár igazat szólnál jó anyám. Csak egyszer, egyetlen egyszer szeretném még csodaszép dalait hallani, — folytatta a leányka elmerengve. — Érzem, tudom, hogy az ő édes, andalító dalai mellett gyönyör volna örök álomra szenderülni.

Az anya majdnem összeroskadt a fájdalomtól, a jóslat-szerű szavakra. Ő ugyan tudta már az orvostól, hogy imádvá szeretett gyermekének élete csak órák kérdése, de ezt a szomorú valót nem akarta a beteg előtt elárulni.

Légy nyugodt és türelmes, édes gyermekem. Miért foglalkozol ilyen sötét eszmékkel? Remélem, hogy a mindent új életre keltő szép tavasz neked is visszaadja egészséged.

Gyöngén rázta meg fejét a szenvedő leányka; azután ismét csend lett a szobában.

A beteg most egyszerre figyelni kezdett. A lépcsőkön lépteket hallott.

Az anya fölemelkedett helyéről.

— Megyek gyermekem, — szólt; — s ha ő jön, akkor eljásza dalodat.

E szavak után elhagyta a szobát s amint kilépett, a fiatal Schuberttel, a híres zeneszerzővel állt szemben. Az ifju udvarias meghajlással köszönté és sietett szobája ajtaját fölnyitni.

Az anya hirtelen mozdulattal lépett feléje.

— Kedves Schubert ur, — kezdé remegő hangon, — legyen oly jó és jöjjön pár percre hozzánk. Leányom úgy óhajtáná dalait hallani.

A barátságos arczon komor kifejezés vonult át, mintha bántaná, hogy kénytelen „nem” mondani.

— Mily szívesen mennék, de ebédre vagyok hivatalos. Máris megkéstem. De mivel ma nem lehet, holnap egész délutánomat a kis Marinak szentelem.

— Holnap későn lesz, mert már csak pár óra az élete, tört ki zokogva az anya.

— Már annyira van? Szegény kedves gyermek! — suttogta meghatottan az ifju művész.

— Igen, nemsokára vége lesz, — folytatá fájdalomtól elfojtott hangon az anya. Még utolsó kívánsága se teljesülhet. Ugy óhajtotta, hogy az őn dalai legyenek kísérői a hosszú utra, — a halál útjára!

— A zenét óhajtja utolsó vigaszának! A jó pap se kérde az időt, órát, hanem ott hagyja a legzajosabb mulatságot, ha a haldoklóhoz hívják, — gondolá Schubert. — Hiszen ő is pap, a zene főpapjainak egyike. Mit érdeklí őt fényes ünnepi ebéd, mit minden más, midőn egy haldokló vágyódik dalai után.

Szemei könyben usztak, midőn halk, meghatott hangon az aggodó anyának így válaszolt:

— A legnagyobb készséggel megyek asszonyom: eljászom a legszebb dalaimat! E pillanatban érzem csak igazán, mily magasztos, mily áldásteljes a zene művészetete. Most érzem csak magas hivatásomat.

Az anya bánatos arca fölragyogott s míg köszönetet mondott, megragadta az ifju kezét és ajkához szorítá.

Pár hét előtt ismerkedett meg Schubert a beteg leánykával. Résztvételből gyakran ellátogatott hozzájuk s miután zongora volt a szobában, eljászott pár dalt, hogy szórakoztassa a beteget. Midőn észrevette, mily elragadtatással hallgatja játékát, majdnem mindennap fölkereste, hogy felvidítsa a csüggedőt.

Most is boldogságtól ragyogó arccal fogadta az ifju zenészt s pirulva nyujtá kezét, melyet az gyengéden megszorított.

Az ifju még mindig fogta a gyengén remegő kezét, szeliden félresimítá homlokáról a szőke fürtöket s így kezdé:

— Eljászom minden dalomat s addig nem is nyugszom, míg enyhet adó álomba nem ringatom: talán édes álmokat hoznak dalaim.

— A legszebb álmot már meghozta nekem — suttogá. Fogadja köszönetemet, hogy eljött s értem lemondott a fényes társaságról.

— Szívesen jöttem. Örülök, hogy itt lehetek s megédesíthetem álmait.

És ő édesen álmodozott. Betegsége alatt kezdett a szerelem fölébredezni ifju szívében. Menten minden földi vágytól, tiszta, eszményi volt a szerelem bűvös virága, mely szívében kifakadt. Hogyan történt, ki tudná azt megmondani?

Lassan lopódzott ez érzélem lelkébe. A művész magasztos dalaival meghódította a leánykát.

Schubert a zongorához lépett. A nap éppen lemenőben, aranyvörös fénysegélyvel vont a eget. E szobácskában is nyugvóra készül egy ifju élet, melynek a szerelem volt napfénye. Az is kíséri őt az örök álom rejtelmes világába.

Midőn az első akkord fölhangzott, a beteg szeméi bezárultak, kezét keblén összekulesolta és úgy hallgatta a zsongó, bűvös-bájos dallamot.

Átszellemülten játszott az ifju. Magasztos ihlettség szállta meg ama gondolatra, hogy dalával utolsó vigaszt nyújt annak a haldokló, alig fakadt rózsabimbónak. Dalában benső, igaz érzélem hangzott, midőn elkezdé:

Csendes bűvös esthomályban,
Leánykám, hozzá száll dalom!
Esdve kér az éjmagányban:
Légy boldogító angyalom!

Midőn eme varázsteljes dal hangjai elhangzottak, a beteg egyszerre fölemelkedett s anyjára támaszkodva, kitérte karjait s Schubertet boldog szerelemtől áthatott hangon szólította magához.

Az ifju megérté mi megy véghe a leányka bensőjében.

Eclugrott, hozzá sietett s gyöngéden keblére vont a remegő leánykát, a ki lázas sietséggel suttogetta:

— Hittem, magammal vihetem félve őrzött titkomat; de nem tudtam ellentállni a vágynak, hogy egyszer keblén nyugodhassam. Szeretem önt, szeretem az első perctől fogva, hogy megösmertem. Szeretem földöntuli szerelemmel. És most még egy dalt, egyetlen édes szerelmi dalt, melynek varázsteljes hangjai kísérjenek uj honomba!

Schubert érzelmeitől elragadtatva, magához szorította a leánykát és egy gyöngéd csókkal zárta ajakát utoljára.

A haldokló szeméi még egyszer boldogan ragyogtak föl. Azután hátra hanyatlott s kőrőleg nézett Schubertre, a ki megértette a néma kérést és fölhangzott méla busan az utolsó akkord:

Tavaszi napsugaram,
Éjem napja, mosolyogj rám,
Haláledbén még egyszer.

A dal lassan-lassan elhangzott, s a leányka szíve megszánt dobogni. Mosolylyal ajkán elszenderült.

A nyugvó nap még egyszer bíbor fénynyel árasztja el a szobácskát, sugaráival bucsu-esőket lehel a halott arcára s a után egyszerre elsötétül minden. Az anya zokogva szorongatta a hidegülő kezeket.

Schubert arcán is könnyek peregtek. Ünnepies esend, — a halál esendje költözött a kis szobába. De im, még egyszer fölhangzott elhalóan:

Éjem napja, mosolyogj rám,
Haláledbén még egyszer!

Némethöl.

Karácsonyesti álom.

*Magában ül Ilonka, nincs a házban kenyér,
Mamája oda künn jár, estig haza sem ér;
Hideg van a szobámban, nincs enyhe mécsvilág,
Nincs tűz a kandallóban; virág, csak jégvirág.*

*Ilonka esendesen vár, kis széken üldögél,
Jól tudja, Ég vigyózz rá, sötétben sohse fél:
Hoz kis fűcskát, kalácsot, ruhácskát a mama,
Akkor lesz csak valódi örömmek napja ma!*

*Bizony megéhezett már, fázik szegény nagyon . . .
S omint a hold világa benéz az ablakon,
Miként ha szólni, halkán regélni kezdene . . .
Szép lassan lecsukódik a kis leány szemé.*

*Egyszerre fény borítja az egyszerű szobát;
Nem is lehet valóság e szép tündérvilág!
Kis angyalok szelíden szállnak, sereglenek . . .
Közöttük a kis Jézus mosolygva ott lebeg.*

*Kezében van a fűcska, csöpp lángokkal tele,
Hogy megtelik örömmel Ilonka kebele!
„Anyám, anyám — kiáltja — itt bábu, szép ruha,
Cukor, dió, nem láttam ilyen szépet soha!”*

*Ily szép karácsonyfája, tudom, nincs senkinek!
A kis szobácska többé nem árva, nem rideg.
A gyertya, az ajándék, oh! minden csodaszép!
De elrepül az álom, az anya hogy belép.*

*„Oh mily szép álmod láttam, beszél a kis leány;
Itt állt a pici fűcska s Jézus mosolygva rám!”
„A fűcskát álmodád csak, amit hozok, való,
Mosolyg az anya; ime, ez is be szép, be jó!”*

*„Hozok meleg ruhácskát, kalácsot, kenyeret . . .
Ur Jézus feltalálja mindig, akit szeret!
Legszebb álmod felülmul valóság, bár szerény,
Amit adott, az Urnak térdén köszönöm én!”*

A szocialisták.

Szép nyári vasárnap délután templomból jöttek az emberek. Fehér János is az Isten házából ballagott hazafelé. Jóságos arca, fehér haja, lassu léptei mind tiszteletet gerjesztettek a falu lakóiban az érdemes öreg ember iránt.

Amint a Fazekasék háza előtt viszi az utja, egy sereg emberrel találkozik. Öregebb, fiatalabb egy csoportba verődve ácsorgott ottan, üres semmittevéssel töltvén az időt.

— Hát ti már azt is elfelejtitek, — szól hozzájuk János bácsi, — hogy ma vasárnap van, és a jó Istennek kellene szolgálatotok?

— Hát csak menjen János bácsi a templomba! Minket ugyan rá nem beszél, hogy vele tartsunk; mert mi valamennyien szocialisták vagyunk. — vágta ki nagy hetykén a szót Tapló Gyuri.

— Ugyan ugye? . . . Hát emiatt nem kell nektek a templom és emiatt pártoltok el az Istentől? — mondja bánatos arccal János bácsi.

— Biz ugy, öreg, — szól közbe Szeplős Jóska; — mi már meguntuk azt, amit a pap prédikál.

— Már a jó magyar nép is, — sóhajt fel János bácsi, — hűtlen kezd lenni jámbor atyáink hitéhez? Az istentelenek csábító hazug szavainak jobban hisz, mint lelkipásztorai intelmeinek.

— Hiszen azt sem tudjátok — folytatá tovább — mit akarnak azok a szocialisták, mert ha tudnátok, megtagadnátok még a porcikáját is ennek a veszedelmes mesterkedésnek.

— Hát hallgasson kend ide, János bátya, — szól Tapló Gyuri, — majd elmondom én, hogy mit akarunk.

— Azt akarjuk, hogy ezután ne legyen a magunkféle szegény ember a mások lábkapcája. Elosztjuk az urak földjét; mert az nem igazság, hogy egyiknek több van, mint a másoknak. Legyen mindnyájunknak egyformán. Nem dolgozunk ezután reggeltől napestig sovány fizetésért, hanem az éjszakai pihenésen kívül nappali pihenőt is kérünk, meg fölemelt bért, nagyobb napszámot is követelünk. Majd megmutatjuk, hogy mit tudunk! Ha nem engednek könnyű szerrel, majd engednek, ha feléje sem nézünk a dolognak. Mi fáradunk, mi izzadunk, mégis más szedi helyettünk az epret. Ez nem igazság!

— Csakhogy nem egészen így áll a dolog, fiam, — próbálja a szót elkapni János bácsi. — Mászt tanít a mi szent hitünk, másképpen vigasztal bennünket sanyaru állapotunkban az Ur Jézus.

— Hallgasson kend az ilyen beszédekkel, — vagdalkozik Tapló Gyuri. — Manapság már nem sokat adunk ám arra, amit a hitről mesélnek.

— Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek. Így imádkozott Krisztus Urunk halála óráján azokért, akik még a keresztfán is csufolták őt. Hiszem az egy élő Istent, hogy neked is, fiam, Tapló Gyurka, irgalmas lesz az Ur Jézus és megkönyörül rajtad, hogy észretérhess minél előbb. — Így beszélt neki vissza az öreg. Aztán folytatta;

— Hanem hát ne esetek rám olyan keményen, mint a darazsak. Hadd mondok el egyet-mást én is, aki veletek együtt szegény ember vagyok, — hogy mi hát az az istenverte szocializmus, meg hogy hová lyukad ki a vége? . . . Annyit előre is mondhatok, hogy én nem a magam esztől beszélek, hanem az ő tulajdon könyveikből és írásaikból ismertem meg ezeket a gonoszokat. Megszereztem gyalázatos irományaikat, mert láttam a veszedelmet, mely falunkat fenyegeti azóta, hogy a multkor itt csavarogtak. Azt akarom hát, hogy a veszedelemtől megőrizzelek titeket, ha még nem lesz késő. Ők magukat szocialistáknak nevezik, vagyis olyan emberek gyanánt akarják magukat föltozni, akik a nép barátai és emiatt meg akarják változtatni az emberek sorsát.

Ez mind szép; bár ugy lehetne, hogy hasznára is válnék mindez a szegény embernek. De csakhamar beláthatunk a kártyájukba, ha megnezzük, hogy ők kik és mifélék? no meg hogy mi módon akarnak rajtunk segíteni ezek a hamis próféták?

Hát egyik részök nagy Németországból vetődött ide a magyarság közé. Ezek közt a hamislelkű emberek közt akadt nem egy kapa-kaszakerülő, aki eljött ide hozzánk, fölzuditotta a törvényes rend és állapot ellen azokat, akik elégedetlenkedtek a sorsukkal. Fizetett magának a sok napszámostól hetenkint 20 fillért. Láta, hogy sok kicsiny sokra megy és nemcsak elégedél, hanem még uriasan is él ebből a keresetből, mert némely faluban összeszedett pár száz koronát is egy év alatt. Igért a népek mindent amit csak szemükszájuk kívánt. Hogy így lesz a föld az övéké, meg amugy! A szegények hittek neki, mert jól győzte szóval és léprementek.

— De nekünk semmi közünk sines a némethez, — felelt Tari András. — Hiszen bennünket magyar szocialisták tanítottak meg arra, hogy mit csináljunk!

— Igazad van, komám, — feleli János bácsi. — Vannak dologkerülő munkások, mesterlegények, tanulatlan emberek, kik dolgozni nem akarnak, hát a szegény nép lázításából élnek. Van egy pár naplopó ur, aki már minden hivatalból kikopott és nincsen más kenyerere: van egy pár pénzes ember, aki a szocialistaság által akar híres lenni. Talán hallottátok, hogy a főszocialistának Budapesten több háza van, és esztondönkint ezekre megy a jövedelme. Hát ha olyan igaz szocialista, miért nem adja fölös jövedelmét a szegény embernek? Ilyeneknek higyjünk? Az e fajta népség jár-kei mindenfelé minálunk az országban. Bánják is ők, hogy mi lesz a fölbujtogatott néppel, amely ily lelketlen emberek ocsmány hazugságaira bajba keveredik. Ők, mikor jóllaktak és összeszedték a pénzt, elilannak és másutt ütök fel a sátorfájukat.

Halljátok csak, mit csinált nemrégiben is egyik alföldi város könnyen hívő szegény embereivel a magunkfajtajából támadt szocialista-apostol.

Sokszor mondogatta már nekik, hogy nemsokára eljön az az idő, midőn a grófjuk földjét fölosztják közöttük. Mikor már jól megpuhitotta őket és elhitték minden szavát, pár hét mulva megint elnézett hozzájuk s bejelentette a nagy örömhirt, hogy harmadnapra ott lesz a mérnök, aki fölméri és fölosztja majd a városbeli szegény emberek közt a gróf földjét. De a költség egy részét már előre el kell vinni a mérnök urnak, mert másképpen nem jön feléjük sem. Minden háztól 4 koronát és 80 fillért kell tehát összeadni, amit ő majd eljuttat a mérnök urhoz.

A férfiak, asszonyok néztek és bámultak. Azt gondolták, hogy fele sem tréfa a dolognak, pénz után néztek hát. Ki ide, ki oda szaladt egy kis kölcsönért, csakhogy kiteremtse a szükséges pénzt. A jómadár meg szépen összeszedte mindenütt a 4 koronát és 80 fillért, a markába nevetett és odébb állott. No hát gon-

doljátok, mekkora lett a haragjuk azoknak, akik a pénznek is, meg a földosztásnak is bottal üthették a nyomtát! Ez pedig szóról szóra valósággal megtörtént igazság. Így állit titeket a falhoz tulajdon vérünkben való ember is, ha gonosz és alávaló. Mégis nekik hisztek; ártatlanoknak, talpig becsületeseknek tartjátok őket, ők pedig megjárják veletek a bolondját.

Hanem ez még nem minden. Hátra van még a boldogabb vége a botnak. Nem olvastuk vagy nem hallottuk-e, hogy egy községben annyira fölzuditották a békés lakosságot ezek a gonoszok, hogy fegyver elejbe kerültek a szerencsétlen, könnyen hívő emberek? Maskép már nem lehetett velük birni, hát katonaságot küldtek a nyakukra s biz ott nem lehetett kitérni a

ezt csak azért, hogy ők kerekedhessenek fölül. Elakarkják törülni a házasságot, a családot; szabad pórázra eresztik a szenvedéyeket; hát ki fog majd az efajta féktelen néppel birni?

Ugyan mi lenne az emberből, ha szivét a hit világoossága el nem töltené, ha papjai, tanítói és elüljárói jóra nem intenék? Hiszen az ember akkor vadállattá lenne.

— Mit kellene hát tennünk, hogy valahára mégis segíthessünk magunkon? — kérdi Szeplős Jóska. — Mert hiába várunk; a sült galamb nem repül ma a szájába senkinek; sőt a betevő falat kenyérért is meg kell izzadnunk amugy isten-igazában.

— Hát biz így van az, édes fiam. A madár re-

golyó elől, hát egyik-másik eltévelyedett atyánkfia ott is hagyta a fogát. Mig ezek a hamis próféták föl nem zavarták az eszeteket, hallotta-e csak valaki is közülnk, hogy fegyvert fogtak volna az emberre? Nem bizony, mert a békességes embert mindenki szereti és becsüli. Ők az okai, hogy békétlenkedik a föld népe, őket éri hát a felelősség a vérontásért is.

— Biz az elég baj, hogy így áll a sorsunk; de hát a szocialisták nem rossz szándékból teszik, amit tesznek, hanem rajtunk akarnak segíteni, — mondja Tapló Gyuri.

— Nem úgy van, Gyuri fiam, — feleli János bácsi. — Tudod-e, hogy az ő írásaikból mit olvastam még? Azt, hogy ők az Istent is tagadják, fittyet hányanak a hitnek, kigunyolják magát szent vallásunkat, gyalázzák papjainkat, kisebbitik elüljáróinkat és mind-

pülésre, az ember munkára van teremtvé. Tisztességes munkát meg is áld az Isten. De ha az emberek ismernek az Istent, akkor nem lenne ok a panasza. A valóságos gazda becsületesen megadná munkásainak bérüket, mert égbekiáltó vétek a megérdemlett bérnek lehozása. No, de ha a munkás is becsületesen dolgoznék, és hű lenne gazdájához, talán sok gazda is megembe-relné magát. És ha meggondolnátok, hogy nem mind arany ami fénylik; hogy sok gazdagnak is meg van ám a gondja, baja, költsége, vesztesége csakugy, mint a szegénynek: akkor talán nem áhitoznának sokan ugy a másé után.

„Szegények mindig lesznek veletek“, — így szólt egyszer az Isten szent Fia. Hát az igaz, hogy amint az ujjunk sem egyforma, azonképen mi sem lehetünk mindnyájan egyforma állapotban. Az is bizonyos, hogy

minden osztozkodás hiába való munka lenne. Ha ma osztozkodnánk, már holnap nem állnánk egyformán. Mert lenne, aki nem tud gazdálkodni, az földjét eladná. Lenne dologkerülő, hanyag gazda, aki elmaradna; lenne jó, szorgalmas gazda, aki szerezne; lenne iszákos, kártyás, aki eltékozolná, és lenne józan, takarékos, aki megbecsülné; — tehát már másnap vége volna az egyformaságnak. És ha a pazarló újra követelne tőlünk egy részt, vajjon odaadnánk-e neki, amiért éjjel-nappal fáradtunk? Hát mondjátok meg, édes barátaim, hogy nem bolond-e, aki ilyet hirdet, és nem bolond-e, aki ilyet elhisz? . . .

egy cifra szobát." Tréfás egyet gondolkodott, azután így szólt: „Már én megkövetem Darázs uramat, nem megyek magukkal. Nekem nem kell az a cifra szoba; hiszen abban még csak pipázni sem mernék. Én megelégszem Darázs uram házával; menjen, kegyelmed, foglalja el a kastélyt, én majd az alatt elfoglalom Darázs uram házát." Darázs Bertók meghökkenve mondá: „De, öcsém, nem úgy verik a cigányt, az én házamnak hagyj békét, azt én magam és magamnak építtettem, nem neked." Mire Tréfás nevetve válaszolt: „Ugy biz, édes Darázs uram, hát hiszen az uraság is magának építette a kastélyt, nem kegyelmeteknek. Ha

Ne akarjatok tehát osztozkodni a más jószágán: mit magatoknak nem kívántok, másnak se tegyétek. Azt pedig tudom, hogy egyitek sem szeretné, ha jószágát más elvenné. Mondok egy történetet. Bizonyos faluban esett meg, hogy az ottani lakosokat is nagyrészt fölbujtogatták a szocialisták s a fölbujtogatottak elakarták az uraság kastélyát foglalni. Darázs Bertók vezérlete alatt meg is indultak a kastély felé. Utközben szemközt jön velük egy falubeli ember, kit jó kedve, tréfás beszédei miatt az egész falu népe szeretett s közönségesen Tréfás Csicsóknak nevezett. Tréfást meglátván Darázs, azt mondá neki: „No, Csicsók öcsém, gyere te is velünk!” — „Hová?” kérdezé Tréfás. „Az uraság kastélyát elfoglalni, majd neked is adunk benne

tehát kegyelmeteknek szabad elfoglalni a kastélyt, nekem is színt azzal a jussal szabad elfoglalnom Darázs uram házát.” E szavakra Darázs visszafordult, a többiek pedig Tréfással nevetkezve, széteszlottak. Azóta, ha Darázst csufolni akarják, csak a kastélyba hívják. Azt pedig mindnyájan elismerik, hogy Tréfás Csicsóknak több esze volt az egész falunál.

Ne hallgassatok tehát a konkolyhintőkre, akik szelet vetnek, hogy azután ti vihart arassatok. Segíts magadon, az Isten is megsegít. Lássunk dolog után addig is, míg a törvény nagyobb segedelmet nyújt majd nekünk. Bizzunk a jó Istenben, és ne kerüljük az ő házát, a templomot. Akkor hiszem, hogy az Isten nem hagy el minket. Akit pedig ő el nem hagy, az nem veszhet el.

Nefelejtsek . . .

Nefelejtsek viritanak
Ott a kertnek oldalán;
Ritkán éri szegénykéket
A jótékony napsugár.

A kerítés árnyékában
Harmat se hull reájok,
Azért mégis viritanak
Azok a kis virágok.

Én hullatok minden reggel
Szirmaikra harmatot,
S ezzel a kis munkássággal,
Patronájuk én vagyok.

Megöntözöm hiven őket,
Hogy szaporán nyiljanak;
Elszáradni a virágnak,
Elfonnyadni nem szabad.

Hadd nyiljanak a virágok,
Az én mintaképeim
Ezek a kis virágocskák,
Ezek ifju éveim.

Csak nyiljatok, viruljatok,
Flóra ékes gyermekéi,
Hisz létetek olyan kedves,
Elragadó, mennyei.

De a legszebb közületek,
— Lajos bátyám mosolyogsz?
Annak a keblén hervad el,
Kíért e hü szív dobog.

Szapucsek Mariska.

Elvitte a sárkány!

Irta: Gáspár Imre.

Sárkányfalva évtizedek előtt nevezetes volt a nádasairól, melyek járhatlanok voltak s egy félországot elláttak náddal. Pedig akkor még az utcakerítéseket is nádból csinálták s elnevezték nád-falnak.

No, meg nevezetes volt a sárkányról is, mely ott lakott a nádasban.

A nádas-rét egyrésze felhátasodott, de azért még mindig annyi, amennyi elég a sárkány birodalmának. Ez a nádas most is járhatlan s akik arra járnak, sokszor hallják estéknént a mélyen dörmögő hangot a nádas mélyéből:

— Buh! buh! buh!

Az anyák intik gyermekeiket:

— Ne járjatok közel a réthez, mert elvisz a sárkány, mely ott kiabálja: Buh! buh! buh!

És a gyermekek félve takarják el arcukat az anyjuk kötőjébe, mert tudják, hogy az anyai szeretetet nem tudja legyőzni nemesak az ilyen sárkány, mely ebben a nádasban lakik. Hanem még a hétfejű sárkány se, akinek lakása innen nagyon messze van, a mesék országában.

Deák Miskának is, — aki még csak öt éves volt, — gyakran beszélte az anyja, mikor ki akart menni apjával a mezőre, épen a nádas mellett levő szántóföldre:

— Ne kívánozzál oda, kis fiam! mert egyszer csak azt hallod, hogy: hámm! és megkap a sárkány és elvisz magával a rét közepébe, ahol egy régi rekettye-bokor tövében van az ő hajléka, ahová hinárból készült ut vezet, vízi-tökkel szegélyezve: nád-buzogányok képezik tornácát, sás az oldala, káka a vége, gyékény a teteje.

— De szeretném látni! — sóhajtott a kis Miska.

— Nem is bocsátana többé vissza: hinárral fogná le a lábadat, kétélű sással vágná el a nyakadat.

— Jujj! — rázkódott össze a kis Miska, — de csunya halál lenne.

Azért mégis csak nem tudta elfelejteni, hogy milyen szép lehet az a sárkány-hajlék. Addig-addig gondolkozott rajta, míg egyszer meg is indult vala.

Ugy történt a dolog, hogy a kis Miska apja: Deák Sándor uram egy délután boronálni ment ki a nádas melletti földjére. Tudta saját gyermekkorából, hogy milyen boldog a gyermek, ha boronáláskor a tövisboronára ülhet s azzal megkocsikáztatja magát, végig az egész dülőföldön. Azután ugyis visszajön naplementekor. Azért így szólott fiához:

— No, te kis tuskó! nem bánom hát amire olyan sokszor kértél, ma kiviszlek a mezőre, megboronáztatlak.

Bezzeg volt is öröm! A kis Miska táncolt, tapsolt vidámságában, az apja nyakába ugrott s esókolta annak nemesak az arcát, meg a nyakát, hanem még a torzos bajuszát is.

— Juj de jó lesz, de jó lesz!

Hirtelen előkereste kis fekete szűrét s fellökte azt a szekérre, mielőtt még a lovak be lettek volna fogva s aztán az első saroglyánál valami nagy nehezen felmászott a szekérre s oda kuporodott a szekér derekába:

— Mehetünk!

Anyja figyelmeztette:

— Csak aztán el ne kóborogj a tanyánál! Ott maradj a szekérenél, míg apád itatni viszi a lovat.

— Ühüm! — felelt a kis fiu tele szájjal, erősen tömve magába az utra kapott kávé-kenyeret.

Apja befogta a lovat s aztán kettecskén kimentek a szántóföldre. Deák Sándor uram amint felét elboronálta már a földnek, amely idő alatt Miska mindig a boronán ült és boldogságában dalolászott az ő

kis éretlen hangjával, azt tapasztalta (nem Miska, hanem az apja), hogy a lovak a nagy melegben kifáradtak. Azért a föld végén felütött tanyánál megállott, a lovakat kifogta a boronából, hogy elviszi őket a esordakuttra megitatni. E közben ráparanesolt fiára:

— Maradj itt kis fiam a boronán addig, míg én visszajövök!

Ühüm! — volt a nem épen illő válasz.

Deák Sándor uram elment a lovakkal.

A kis Miska pedig csak azt várta, míg apja tulmegy a dombon, ahonnan már nem láthatja őt s akkor leszállt a boronáról és sóvárogva tekintgetett a közel levő rét felé:

— Milyen közel vagyok a sárkány palotájához! De jó volna megnézni! Hogy beszélget ott az az ezerféle madár! Azok is bizonyára mind a sárkány udvarában vannak s neki énekelnek! Hát ha elmennék? A esordakut ugyanis messze van, mire apám onnan visszajön, még meg is járhatnám. Aztán majd lenne mit beszélni annak a Marcinak, meg annak Pistinek! . . . Csak azért is elmegyek. Nem félek én tőle. Hiszen az ilyen kis fiút, mint én, senki se bántja. . . El is megyek biz' én, hozok a tollából, vagy a tojásából.

Es a banga gyermek szétnézett a szekérről, hogy nem jár-e arra valaki? S mikor senkit se látott, kis szűrét magára kapva, megindult nagy gyorsan, egyenesen a nádas felé.

Egy darabig könnyen haladt a rét szélén levő nagy zöld fűben, meg a zombékok, azután a sások, azután a kákák között, — sőt midőn már beért a nádasba, ott is talált egy törésre, mely csak kevéssé sáros uton vezette befelé. Egyszer azonban az ut el fogyott a sűrű nád között s a gyermek térdig merült a sáros vízbe, melyet hínár fedett be. Ekkor ijedt csak meg! Vissza akart fordulni, de nem tudott.

Nem messze hozzá megszólalt a dörmögő vastag hang:

— Buh! buh! buh!

A kis Miska elkezdett keservesen sirni. És sirt, míg csak ki nem fáradt. A sárkány pedig csak addig hallgatott, míg ő sirt s akkor tovább mondta:

-- Buh! buh! buh! . . .

Deák Sándor, uram midőn egy jó félóra mulva visszatért a szekéréhez, a kis Miskát nem találta ott. Előbb csóváltatta a fejét:

— Hej! a haszontalan kölyök! hát nem haza szökött?!

Azután megnyugodott ebben is. Boronált naplementig. De bezzeg, volt nagy ijedtség, mikor otthon megtudta, hogy a gyermek nem ment haza. Nosza, futkároztak mindenfelé a faluba:

— Nem látták-e valamerre a kis Miskát?

Bizony nem látta azt senki.

Az öreg Csukáné asszonyom jónak látta megkérdeni Deáknétól:

— Hát aztán lelkem öcsém asszony, honnan veszett el?

— A nádas melletti földünk végéről.

Az öreg Csukáné asszonyom rémülten csapta össze kezeit:

— Akkor elvitte a sárkány! Bizonyos, hogy a sárkány vitte el!

— Ugyan, hogy tréfálhat kelmed ilyen nagy bajunkban! — dorgálta őt Deákné.

— Egy szikrát se tréfa az, öcsém asszony, hanem olyan igaz, mint a pinty. Tudok én ha kell, száz esetet is erre. — felelt az öreg Csukáné sértődötten.

— Mondjon hát csak egyet, — szólalt meg a Deákné szolgálója.

— Egyet nem mondhatok, mert nem jut eszembe, de száznál is többet hallottam. . .

Mikor aztán már a falut egészen felhányták a gyermek miatt, akkor jutott eszébe valakinek:

— Hátha csakugyan beköbörgött a rétbe.

Deák Sándor uram is hirtelen befogta a lovakat s vagy három komájával a szekerre kapva, siettek ki a földje szélén levő nádashoz.

Ott aztán elkezdték a gyermek nevét kiabálni. — hallgatóztak, hogy nem felel-e valamerről? Aztán megint kiáltoztak, de a gyermeknek semmi jele. Csak azt a vastag hangot hallották a nádas tulsó szélé felől:

— Buh! buh! buh!

Azután bementek a vízbe, derékig érő sáros vízbe a nád közé s ott is kiabálták:

— Miska, Miska! merre vagy?

A tulsó oldalról, erősen fuvó szél susogtatta a nádast, melynek zizegésén áthallatszott:

— Buh! buh! buh!

A sötétben már a víz miatt nem mertek előbbre menni, aztán meg vihar is támadt és így kénytelenek voltak visszafordulni.

A vihar csakugyan kitört mire haza értek.

Akkor éjjel senki nem aludt a Deák Sándor uram házában. Még a keresztkomák is ott virrasztottak!

— Hová lehetett az a kis fiú?

Az öreg Csukáné asszonyom pedig egyre csak azt hajtogatta:

— Mondtam is, mondom is, hogy elvitte a sárkány!

Bizony, a nagy kétségbeesésben még többen is gondolkoztak ilyen formán.

Elhatározták a virrasztók, hogy mihelyt világosodni kezd, azonnal mennek és átkutatják az egész nagy rétet.

Már éppen indulófélben voltak, mikor ehun jön a mezőkerülő, ölében egy nagy csomóval, melyet félig-meddig betakar a szüre. A homályban nem lehetett kivenni, hogy micsoda az a csomag.

A kerülő köszönés után, egyenesen Deák Sándorné asszonyom felé tartott.

A Maros partján.

Meredek partodon merengve megállok,
 Ugy gyönyörködteinek a ringó hullámok . . .
 Almodozva hallom csergését habodnak,
 Erdő zizegését,
 Szellő susogását:
 Itt érzem magamat boldognak, szabadnak.

Rohanó vagy Maros, mint féktelen lelkem!
 Te se maradsz nyugton korlátokba verten:
 Te vagy lelkem képe, lelkemnek hű mása.
 Mindig gyönyörködtem
 Csobogó vizedben,
 Mely úgy zuhog, úgy fut, szakadékot ásva!

Már kicsiny koromban kijártam partodra:
 Ugy hitt, csalogatott habod fehér fodra . . .
 Csillogó homokon végig heveredtem,
 Bámultam tükrödben
 Rezgő alakomat
 S a tündöklő napot, mely süttött felettem.

De multak az évek: válnom kellett tőled:
 Nem láthattam rétet, hol virágok nőnek.
 Mint kínzó börtönben, éltem nagy városban:
 Boldog kiskoromból
 Nem maradt meg semmi,
 Csak vágyam utánad növekedett jobban.

Mint tudatlan gyermek, pagonyban, bozótban
 Gaz tövisre lépve, sokat boszankodtam:
 S mennyi szűrást, marást kellett elviselnem!
 Az embert igazán
 Csak az ember bántja:
 Mint az erdő vadja, tör a másik ellen.

De partodon mégis elfelejttem e kint.
 Mint gyermekkoromban, boldog vagyok megint.
 Ugy elringat minden édes ábrándokba,
 Mintha tavasz volna,
 Mintha kikeletnek
 Langyos levegője legyezne, csókolna . . .

Meredek partodon merengve megállok,
 Ugy gyönyörködteinek a ringó hullámok . . .
 Almodozva hallom csergését habodnak,
 Erdő zizegését,
 Szellő susogását:
 Itt érzem magamat boldognak, szabadnak.

Emléksorok.

Éhezőnek ne cukrot adj,
 De egy darab kenyeret;
 Szegénynek ne alamizsnát
 Vess, munkát adj ha lehet!

*

Ne ügyelj a jelszavakra
 Sok hazugság halmaza!
 Nincs szebb jelszó, mint e három:
 Isten, király és haza!

*

Összegyűjti szép beszédit
 Szónok, tapsolnak neki.
 Tetteit — hisz tenni nem tud —
 Össze úgy sem gyűjtheti!

Plajbász.

Ne vessünk!

Megnősült a Lilienduft Herman és amint végig
 sétál az utcán, egyik ismerőse azt kérdi nagy sugva:
 — Odjan már boráthom, hogyan thudtál ilyen
 picike nüt venni feleségül? . . .
 — Bah! sak azt thudolsz tholan, hogy minden
 rossz khüzül a kisebbet választjok.

*

Ur: Utcai koldusnak egy krajcárt se adok!
 Koldus: Sebaj! Csak tessék megmondani, hol
 lakik és eljövök oda.

*

A: Hova sietsz, barátom?
 B: Megyek az asztaloshoz.
 A: Minek?
 B: A fiam a szekrénybe ütötte a fejét . . .
 A: Hisz akkor talán orvoshoz kellene menni?
 B: Dehogy, a szekrény törött el . . . A fiamnak
 semmi baja!

*

Altiszti vizsgán kérdi a hadnagy ur Krempe-
 lesztől:
 — Mikor ellenséggel szemben áll a katona, hogy
 viselje magát? . . .
 — Khérek az attól fögg, hodj az ellenshég is
 hodjan viseli moghát. — felelte.

*

Mester: Hát mért nem eszed azt a húst?
 Inas: Forró . . .
 Mester: Hát mért nem fujod meg?
 Inas: Félek, hogy elfujom.

*

Kóser vendéglőben.

Rósenduft: Pinczér! ebben a levesben edj hojszál van.
Pincér: Hü, azért khár olejan nodj lármath sopni.
 Thodok, ho edj jémántkhú leth volna benne, edj árva
 szót se nem szóltá volna.

Szakácsné (az urnőhöz): Az istenért nagysága,
 ne készítse többé saját maga a rizsfelfujtat.

Urnő: Mi kifogása van ellene?

Szakácsné: A vőlegényem véletlenül evett belőle
 s most el akar hagyni.

Gyermekszáj.

Tanító: Te Bandi, miért ütötted meg a János
 gyereket?

Bandi: Csak megelőztem őtet, mert ő akart
 engem megütni.

Vasuton utazni szándékozott Poldi Haar és a
 kényelemben helyezkedett el az első helyi váróteremben.

A belépő portás kalap levéve közeledik hozzá és
 alázatosan kérdi:

— Első helyen méltóztatik utazni? . . .

— Nem khedves borátho n, én majd sak o hor-
 madik helyen utazak, de az első helyen várok . . .

Vadásztársaság volt együtt az új magyar földes-
 urnál, ahol szokás szerint a kutyákról folyt a diskurzus.

— Nekhem oljon khotyám volt, hogy sak ember-
 nél jabban megkülönböztette a jó embert a gozember-
 től — mondja a gazda.

— Hát aztán hova lett az a jó kutya? . . .

— Odgyon khellett lüvetni, mert engem is meg-
 harapta a bestia . . .

— Na mast menjetek ki jerekek, jön a dakter
 bácsi, mondja a zsidó asszony a szobában játszóga-
 to gyerekekhez.

— Oh mama, engedd, hogy én idebent morad-
 hassak, eseng a kis Száli.

— Ozthán miért okarsz bent moradni?

— Hát a popa azt mandta, hogy a dakter téged
 orrodnál fogva vezet, szeretném azt látni, mert az
 nagyon mulatságos lehet . . .

— Nincs arról fogalmad, hogy milyen édes a ki-
 elégitett boszu — mondja egyik tanuló a barátjának.
 Sokáig törtém fejemet, hogy miként boszuljam meg ma-
 gamat zsidó házi asszonyomon a boszantásért . . .

— Nos, hát mit találtál ki? — kérdi amaz.

— Hát van neki nyole gyereke, és én ma mind-
 egyiknek egy egy trombitát ajándékoztam. Képzelheted
 amit ezek csinálnak! . . .

Mint szeretném.

Mint szeretném, ha megludnám
Azt az egyet lelkem,
Hogy mint sugja képzeletem,
Szeretsz-e úgy engem?

Sokszor szövik elmerengve
Rólad álomképet,
Látlak benne édes-búsán
Ábrándozni téged.

Látlak amint csendes álom
Karjaiba zárva,
Titkot sejtet cper ajkad
Édes mosolygása.

Beszövidik képzetembe
Egy hű leány képe,
Aki csendes álmában is
Gondol kedvesére.

Kinek az a piciny szíve
Mint a kristály, tiszta,
Nem kószál a gondolatja
Hiun, össze-vissza.

Sakk-rejtvény.

			é-	Lel-	rón,				
			iga-	su-	föl-				
			led	kem	for-	zán,	re-		
mem,	köny-	tem	nyed	—	ga-	sem-	gem	é-	
mé-	fé-	sze-	ni	—	lek	lyen	zem,	mi-	
nyes	lmád-	gis	ve-	rán.	Hoz-	sé-	Bár	mé	
			Szu-	hász-	mer	dik.	—		
			a	por-	zád	fo-			
			lik.	ko-	ted				
Jé-	nak	ges	Nagy-	ban	s ő	ség-	ke	egy pa-	
sé-	ve!	zu-	rök	löt-	nyi	Nézd,	—	nek	
som-	Ur*	szent-	Szi-	ság	fel-	szé-	rá-	Te!	
			nyod	al-	E-				
				—	má-				
			kot-	itt	—				

A kezdő szótag esillaggal van jelölve.
Megfejtendő lóugrás szerint.

Tréfás étlap-talány.

Leves tojással, osztriga frissen, erdei szalonka spékelve, kakastaréj tejföllel, krumpli hámozva, nyársonsült, réczeszárny, áfonya, kolozsvári káposzta, iható bor.

Ezt az étlapot úgy kell elrendezni, hogy a kezdő betűk felülről lefelé, valamint a végbetűk felülről lefelé olvasva egy ismert közmondást adjanak.

Számrejtvény.

31, 35, 33, 31.

A világon egy ily lány van,
Diesértessék szép hazánkban.

9, 25, 11, 19, 15.

Egy magában több mint elég,
De nem, ha ott mosolyog az ég.

21, 7, 36.

Hal is, de meg rag is aztán,
S pisztolyod sines ennek híján.

8, 31, 23, 34, 24.

Erdők tudós remetéje,
Mondd mikor lesz éltém vége?

3, 5, 4.

Tavaszzal kivirul szépen,
Ha vidám nap süt az égen.

15, 16, 22, 27, 17, 15.

Ennek bizony áll a világ,
Mint a méhnek a virág.

18, 28, 26, 2, 35.

Fején korona ragyogott,
Most nehéz gond s bü van csak ott.

30, 5, 14, 7, 15.

Pogánnyal nagyon egyforma,
Mint a szentírás is mondja.

27, 12, 29, 10, 32.

Se nem tegez, se nem magáz,
A kecske is így magyaráz.

6, 20, 1, 7, 15.

Ez bizony soha sem szabad,
S követője mégis akad.

30, 13, 26, 1, 20.

Ha Kárpátok közt lakozol,
Véle — mondják — találkozol.

1—30. Régi biz ez nagyon régi:
Méltó helyet adjunk néki.

Talányaink megfejtői között öt jutalmat sorsolunk ki.
Az első nyerő kapja a: *Hajadonok könyvét.*
A második: *Asbóth Társadalom-politikai beszédeit.*
A harmadik: *A protestáns reformáció történetét Angol és Írországhban.*

A negyedik a: *Cserepesi kastély regényét.*
Az ötödik: *A katolikus vallás terjedése a protestantizmus után,* című könyvet.

Megfejtési határidő: január 2-dikáig tart.

